

รายงานการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด
The Prototype Product Development Women's Bag Working Age
from Pineapple Leaf Mats

รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วรพงษ์
สาขาวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
ประจำปีงบประมาณ 2564

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด จากนั้นทำการทดสอบสมบัติทางกายภาพของเส้นใยสับปะรด สร้างต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด และประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัยครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยจะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน และผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อยอดต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัย

30 พฤษภาคม 2565

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด” สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประจำปีงบประมาณ 2564

ผู้วิจัย

30 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบคุณสมบัติทางวิทยาศาสตร์ของเส้นใบสับปะรด พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใบสับปะรด และเพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใบสับปะรด จากการทดสอบความต้านแรงดึงของเส้นใยใบสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวนอย่างละ 20 เส้น พบว่ามีค่าความต้านทานแรงดึง เท่ากับ 1.91, 3.18 และ 5.29 กิโลนิวตันต่อเมตร (N/m^2) ตามลำดับ และความยืดของเส้นใยใบสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตรพบว่ามีค่าความยืด เท่ากับ 0.59, 0.91 และ 1.33 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ภาพรวมทุกด้านการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า และด้านการบำรุงรักษาอยู่ในระดับมาก (4.099 ± 0.632), มาก (4.162 ± 0.590), มาก (4.31 ± 0.650) และมาก (3.898 ± 0.687) ตามลำดับ ภาพรวมทุกด้านของความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (4.053 ± 0.582) ทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของเพศ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง จำนวน 324 คน พบว่า เพศของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ความพึงพอใจของอายุของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า และ ด้านการบำรุงรักษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ความพึงพอใจของอาชีพของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า และรวมทุกด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ความพึงพอใจของรายได้ต่อเดือนของผู้บริโภคด้านประโยชน์ใช้สอย มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศกับอาชีพ เพศกับระดับการศึกษา มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แต่พบว่า เพศกับอายุ เพศกับรายได้ต่อเดือน อายุกับอาชีพ อายุกับระดับการศึกษา อายุกับรายได้ต่อเดือน อาชีพกับระดับการศึกษา อาชีพกับรายได้ และระดับการศึกษากับรายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ กระเป๋าสตริ้วยทำงาน เส้นใบสับปะรด

Abstract

This research aims to test the scientific properties of pineapple leaf fibers, develop prototype products for women's bag from pineapple leaf mats, and to assess satisfaction with women's bag from pineapple leaf mats. Ultimate tensile stress tests of pineapple leaf fibers of 0.3, 0.5 and 0.7 mm, approximately 30 centimeters in length, were found to have ultimate tensile stress of 1.91, 3.18 and 5.29 KNp(N/m²), respectively and the elongation was found to have elongation of 0.59, 0.91 and 1.33 percent, respectively. Overview of all aspects of consumer desirable assessment 324 people per women's bag from pineapple leaves in terms of aesthetics, utility, structure and maintenance aspects are very satisfied level (4.099 ± 0.632), very satisfied level (4.162 ± 0.590), very satisfied level (4.31 ± 0.650), very satisfied level (3.898 ± 0.687), respectively. Overall, all aspects of satisfaction are much (4.053 ± 0.582). Compare gender satisfaction male and female in consumers. A total of 324 people found that consumers' genders were satisfied with women's bag from pineapple leaves in terms of aesthetics (6 clauses) utilization (7 clauses), bag structure (8 clauses), maintenance (5 clauses) and all aspects (4 sides). There are statistically non-significant differences. Consumers' age satisfaction in aesthetics, utilization, structure and maintenance sides have statistically significant differences ($p < 0.05$). The professional satisfaction of aesthetic, utilization, structure and all-inclusive, there are statistically significant differences ($p < 0.05$). Consumer qualification satisfaction in utility, maintenance and all-inclusive, there are statistically significant differences ($p < 0.05$). And consumers' monthly income satisfaction in utilization, there are statistically significant differences ($p < 0.05$). Using chi-square test, the relationship between gender, age, occupation, education level and income was used per month. Sex and occupation, sex and education level are found, there were statistically non-significant differences ($p > 0.05$). But it was found that gender and age, gender and monthly income, age and occupation, age and level of education, age and monthly income, occupation and education level, occupation and versatility, and level of education and monthly income, there are statistically significant differences ($p < 0.05$).

Key Words: Development, Prototype product, Women's bag, Pineapple leaf mats

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทนำ	1
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
วิธีดำเนินการวิจัย	17
ผลวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย	19
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะงานวิจัย	41
เอกสารอ้างอิง	45

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 4.1 เส้นใยไบสัปประดที่ใช้ในการทอเสื้อไบสัปประด ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้	21
ภาพที่ 4.2 การประเมินภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน	22
ภาพที่ 4.3 ภาพร่าง 3 มิติ ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกไว้จำนวน 3 รูปแบบ จากจำนวน 5 รูปแบบ	23
ภาพที่ 4.4 กระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อไบสัปประด จำนวน 5 รูปแบบ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	24
ภาพที่ 4.5 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อไบสัปประด	25

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 การตรวจสอบทางกายภาพของเส้นใยใบสับปะรด	20
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจงานออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ (n=324)	26
ตารางที่ 4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตรี วัยทำงานจากเสื้อใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า และด้านการบำรุงรักษา	28
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออายุ ของผู้บริโภคด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตรีทำงานจากเสื้อใบสับปะรด (n=324)	30
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออาชีพ ของผู้บริโภคด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตรีทำงานจากเสื้อใบสับปะรด (n=324)	33
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวุฒิการศึกษา ของผู้บริโภคด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้าน โครงสร้างกระเป๋า (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตรีทำงานจากเสื้อใบสับปะรด (n=324)	35
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อรายได้ ต่อเดือนของผู้บริโภคด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตรีทำงานจากเสื้อใบสับปะรด (n=324)	37
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ที่มีต่อความพึงพอใจกระเป๋าด้านแบบสตรีวัยทำงาน จากเสื้อใบสับปะรด (n=324)	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) เกิดจากการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่มีการสะสมความรู้ ประสบการณ์ที่มีการสืบทอดจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้าน สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ในประเทศไทยมีความนิยมในการปลูก สับปะรด (ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ananas comosus*) อย่างแพร่หลายทั่วไป แหล่งปลูกสับปะรดที่สำคัญของ ประเทศไทยอยู่ในภาคกลางตอนล่าง คือ จังหวัดราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากกว่า ร้อยละ 50 ของประเทศ การทำไร่สับปะรดของชาวเกษตรเพื่อจำหน่ายผลสับปะรดเท่านั้น ส่วนใบสับปะรดจะเป็นส่วนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์และจะต้องถูกทำลายโดยการเผา ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) และส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม หรืออาจผ่านกระบวนการย่อยสลายทางชีวภาพ (biodegradation) ไปโดยสูญเปล่า เกิดปัญหาการใช้พื้นที่ในการทิ้งและอาจส่งกลิ่นเหม็นได้ รวมทั้งปริมาณของใบสับปะรดที่เหลือใช้ก็มีมากเพียงพอกับการนำมาผลิตเส้นใย (fiber) เส้นใยจากใบสับปะรดยังมีคุณสมบัติที่เป็นจุดเด่น ได้แก่ มีความเหนียว ทนทาน สามารถบิดงอหรือเปลี่ยนรูปร่างได้ง่ายโดยไม่เสียหาย และมีผิวเนียนนุ่ม นอกจากนี้พบว่า สับปะรดเป็นหนึ่งในผลไม้เมืองร้อนที่มีความสำคัญในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากเป็นพืชล้มลุกที่มีอายุยืนนานหลายปี ภายหลังการเก็บเกี่ยวใบสับปะรดไม่มีประโยชน์ จึงก่อให้เกิดมลพิษชีวภาพจำนวนมากที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ และทำให้เกิดขยะทางการเกษตร (Asim et al., 2015)

ชาวบ้านในอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักปลูกสับปะรดเป็นส่วนใหญ่ เป็นการสร้างรายได้หลักให้กับครอบครัว โดยมีกลุ่มแม่บ้านนำใบสับปะรดมาตากแห้งและทอเป็นเสื่อ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ มีการพัฒนาตลาดขายบนผืนเสื่อเป็นตลาดขายหลากหลาย มีความสวยงาม มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง หากนำเสื่อที่ทอได้มาแปรรูปเพื่อเป็นกระเป๋าสตรีวัยทำงาน จะช่วยยกระดับมูลค่าของสินค้าให้ “ทำน้อยแต่ได้มาก” และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถยึดเป็นอาชีพรองให้ทางกลุ่มทอเสื่อ มุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนให้มีคุณภาพ มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้จุดแข็งของชุมชนด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา เพื่อสร้างความเชื่อถือให้กับผู้บริโภค อยู่รอดได้ท่ามกลางกระแสความผันแปรของวัฒนธรรม และค่านิยมการใช้สอยที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในปัจจุบันกระเป่าเป็นอีกสิ่งที่สำคัญที่ขาดไม่ได้เพราะไม่ว่าจะไปที่ไหน ต้องมีกระเป่าคู่กายที่เลือกมาเพื่อถือติดตัวไปในทุกที่ นอกจากกระเป่าเป็นอุปกรณ์สำหรับใส่สิ่งต่าง ๆ แล้วในปัจจุบันยังเปรียบเสมือนเครื่องประดับคู่กายอีกชิ้นหนึ่ง ที่ช่วยเพิ่มความมั่นใจ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป่าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านทอเสื่อใบสับปะรด อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์กระเป่าให้มีคุณภาพ มีจุดเด่น จุดสนใจ สื่อการเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยความคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการขายและสร้างภาพลักษณ์ เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เป็นรากฐานของประเทศชาติที่เข้มแข็งในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อทดสอบคุณสมบัติทางวิทยาศาสตร์ของเส้นใบสับปะรด
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป่าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด
- 1.2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบกระเป่าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การทดสอบคุณสมบัติทางวิทยาศาสตร์ของเส้นใบสับปะรด นำเสื่อใบสับปะรดมาออกแบบเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าสตรีวัยทำงาน และนำกระเป่าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด มาประเมินความพึงพอใจกับผู้บริโภค

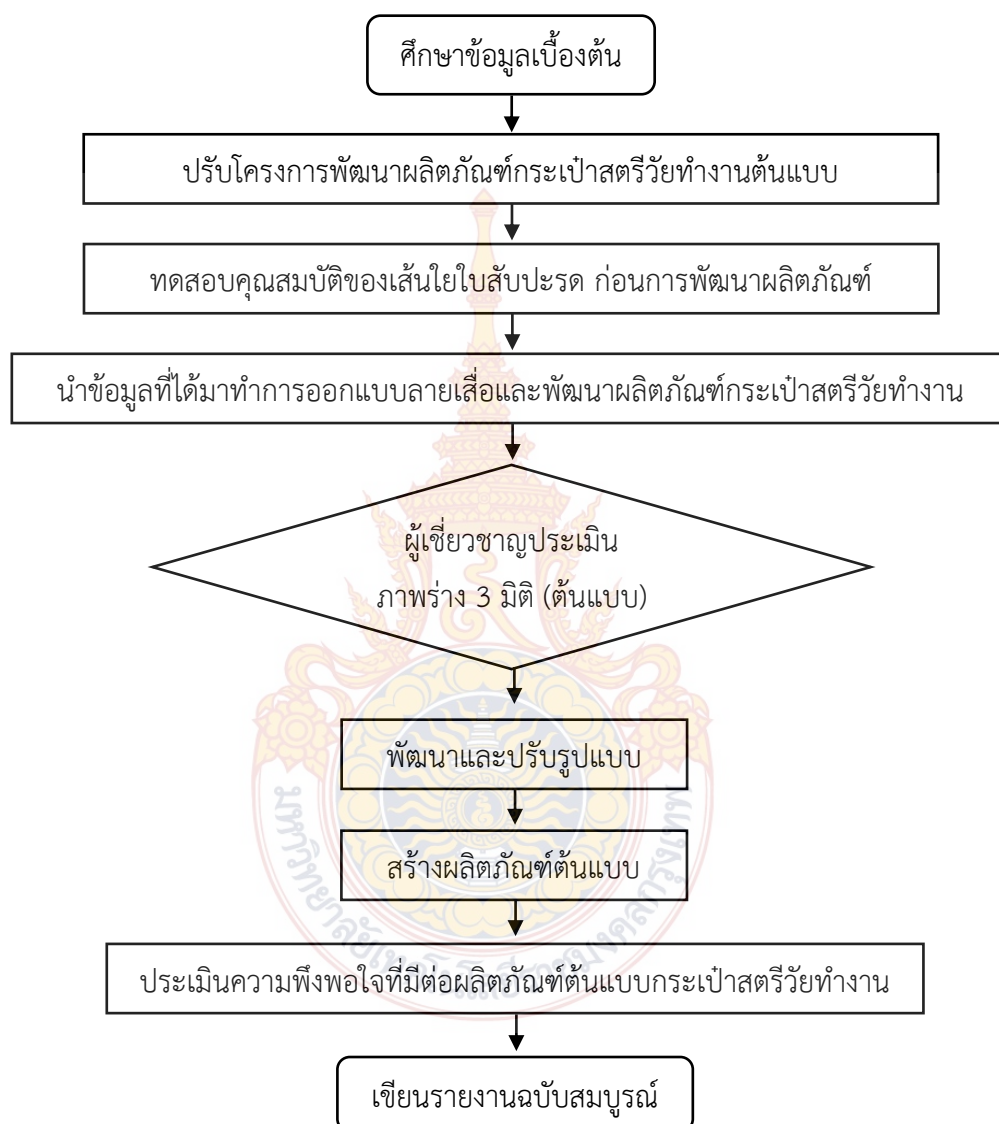
1.4 ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบแนวความคิดของการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย : กระเป่าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด 3 รูปแบบ มีผลทำให้ความพึงพอใจของผู้บริโภคมีความแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ กระเป่าสตรีวัยทำงานจากกระเป่าเสื่อใบสับปะรด 3 รูปแบบ และ

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าของผู้บริโภค

กรอบแนวคิดของการวิจัย :

1.5 คำสำคัญ

ผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

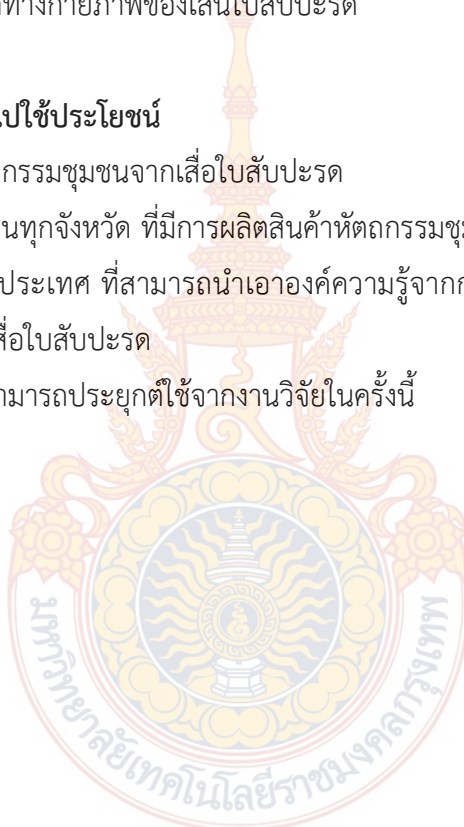
เส้นใยสับปะรด หมายถึง เส้นที่ทอจากเยื่อใยสับปะรด ที่ผ่านกระบวนการแยกเยื่อใย ย้อมสี แล้วทำการทอขึ้นรูปเป็นผืน และมีลวดลายของผืนเส้นที่เป็นเอกลักษณ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใบสับปะรด
- 1.6.2 นำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใบสับปะรดไปพัฒนาต่อในอนาคต
- 1.6.3 ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุดิบเยื่อใบสับปะรดอย่างคุ้มค่า และเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 1.6.4 ทำให้ทราบคุณสมบัติทางกายภาพของเส้นใบสับปะรด

1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1.7.1 กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหัตถกรรมชุมชนจากเส้นใบสับปะรด
- 1.7.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนทุกจังหวัด ที่มีการผลิตสินค้าหัตถกรรมชุมชนจากเส้นใบสับปะรด
- 1.7.3 สถาบันการศึกษาในประเทศ ที่สามารถนำเอาองค์ความรู้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการทำเส้นใบสับปะรด
- 1.7.4 ชุมชนทั่วไปที่สนใจสามารถประยุกต์ใช้จากงานวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน (folk arts and crafts) เป็นการทำเครื่องมือและเครื่องใช้ดั้งเดิมของมนุษย์พัฒนามาจากหัตถกรรมที่ทำการใช้สอยในชีวิตประจำวัน เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการความคิดในการออกแบบและการเลือกสรรวัสดุ รูปแบบของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงให้เห็นลักษณะการใช้สอยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ขนบประเพณี ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และงานศิลปหัตถกรรม แต่ก็มีหลายสิ่งที่ไม่สามารถผลิตได้ด้วยเครื่องจักร ทำให้ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหลายประเภทยังคงดำรงคุณค่ามาจนถึงปัจจุบันนี้ (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, 2532) ปัจจุบันผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเสื่อ (mat) มีการพัฒนาทั้งการพัฒนา รูปแบบ รูปทรงการใช้งาน การพัฒนาเทคนิควิธีการผลิต พัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไปจนถึงการพัฒนานำเส้นใยมาผสมผสานกัน โดยจะเน้นในด้านการใช้ประโยชน์ตามสภาพของสังคมแต่ละยุคสมัยที่มีความโดดเด่นในด้านการทอ (weaving) การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมในท้องถิ่นจึงมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย (รจนา จันทราสา และคณะ, 2553) จากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัย พบว่ามีการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น พัฒนาจากผักตบชวา (ปิยวรรณ แสงฤทธิ์, 2555) จากผ้าขาวม้า (เสาวลักษณ์ คงคำอุยฉาย และคณะ, 2556) จากเศษผ้าเดนิมที่เหลือจากการตัดในโรงงานงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย (เสาวลักษณ์ เนตรมณี และคณะ, 2556) จากผ้าผสมหนังสัตว์ (รสดา เวชภูพานธุ์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ, 2556) และจากผ้าทอโบราณ (ชมจันทร์ ดาวเดือน, 2558)

2.2 คุณสมบัติเส้นใยใบสับปะรด

สับปะรดถือเป็นพืชชนิดหนึ่งที่ใบให้เส้นใยที่มีศักยภาพเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมกระดาษ รวมทั้งอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น ประโยชน์ด้านวัสดุทางการแพทย์ในการทำผ้าปิดแผลหรือหลอดเลือดเทียม และสามารถใช้เป็นวัสดุกรองสารพิษจากน้ำได้ด้วย ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีแหล่งเส้นใยธรรมชาติอยู่เป็นปริมาณมาก บางชนิดจะต้องปลูกเพื่อเอาเส้นใยโดยเฉพาะ เช่น ปอชนิดต่าง ๆ ป่านครนารายณ์ ใผ่ เป็นต้น ขณะเดียวกันก็มีของเหลือทิ้งจากการเกษตรที่สามารถให้เส้นใยธรรมชาติได้ เช่น มะพร้าว กล้วย ใบสับปะรด ขานอ้อย เป็นต้น เส้นใยธรรมชาติบางชนิดก็มีการใช้ประโยชน์แล้วในทางอุตสาหกรรม เช่น เส้นใยมะพร้าว แต่แหล่งเส้นใยชนิดอื่น ๆ ยังไม่ได้มีการใช้ประโยชน์มากนักยังคงมีเหลือทิ้งในปริมาณมาก เมื่อพิจารณาข้อดีและข้อเสียต่าง ๆ ของแหล่งเส้นใยธรรมชาติเหล่านี้ จะพบว่าใบสับปะรดเป็นแหล่งเส้นใยธรรมชาติที่น่าสนใจและไม่ควรจมองข้าม เนื่องจากใบสับปะรดเป็นส่วนที่มีเซลลูโลสและสามารถให้เส้นใยได้ (Asim et al., 2015)

เส้นใยใบสับปะรด (Pineapple leaf fiber, PALF) เป็นเส้นใยธรรมชาติที่แยกได้จากใบสับปะรด เส้นใยใบสับปะรดเป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีอยู่จำนวนมาก ซึ่งปลูกกันอย่างแพร่หลายในมาเลเซียและเอเชียรองจากกล้วยและส้ม ใบสับปะรดจึงเป็นวัสดุเหลือใช้จากผลไม้ที่นำมาใช้ผลิตเส้นใยธรรมชาติ โดยเส้นใยใบสับปะรดถูกนำมาใช้เป็นเวลานานเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นเส้นใยทางการค้าคุณภาพสูงโดยทั่วไปจะสกัดโดยการแช่น้ำ ซึ่งใบสับปะรดมีเส้นใยเพียงร้อยละ 2.5-3.5 ที่ถูกปกคลุมด้วยชั้นแว็กซ์ (Banik et al., 2011) ส่วนประกอบหลักของเส้นใยใบสับปะรดประกอบด้วยเซลลูโลส (cellulose) เฮมิเซลลูโลส (hemicellulose) ลิกนิน (lignin) แวกซ์ (wax) เพคติน (pectin) สารอนินทรีย์ (inorganic) และอื่น ๆ โดยมีปริมาณเซลลูโลสถึงร้อยละ 56-82 (Dong et al., 2014) เส้นใยใบสับปะรด มีสีขาวเรียบและมันวาวเหมือนไหม ยาวปานกลางทนต่อแรงดึงสูง มีพื้นผิวที่นุ่มนวลกว่าเส้นใยธรรมชาติอื่น ๆ มีคุณสมบัติดูดซับและรักษาสีได้ดี ลักษณะเส้นใยจากใบเป็นเส้นใยเดี่ยว รูปทรงกรวย ปลายแหลม ผิวรอบนอกของ เส้นใยเรียบ (อัจฉราพร ไสละสุต, 2539)

เห็นได้ว่าเส้นใยใบสับปะรดเป็นทรัพยากรเส้นใยธรรมชาติที่เข้ากันได้ดีกว่า และเป็นองค์ประกอบทางเคมีที่ดี มีความแข็งแรงเชิงกลดีกว่าปอกระเจาเมื่อใช้ในการทำเส้นด้ายละเอียด (Sinha, 1982) เส้นใยใบสับปะรดเป็นเส้นใยธรรมชาติที่มีความแข็งแรงเฉพาะตัวสูง มีความยืดหยุ่นและแรงบิดพอ ๆ กับเส้นใยปอกระเจา เมื่อพิจารณาถึงคุณสมบัติพิเศษของเส้นใยใบสับปะรด อุตสาหกรรมต่าง ๆ สามารถใช้เป็นวัตถุดิบทางเลือกที่โดดเด่นในการเสริมสร้างวัสดุผสม (Lopattananon et al., 2006) ซึ่งทุก ๆ ปีจะมีการผลิตเส้นใยใบสับปะรดเป็นปริมาณมาก แม้ว่าจะมีการใช้ในด้านวัตถุดิบและการผลิตพลังงานแต่ก็เป็นสัดส่วนเพียงเล็กน้อย สำหรับการใช้วัสดุผสมชีวภาพ (bio-composites) ในภาคอุตสาหกรรมจะช่วยลดการสูญเสียวัสดุหมุนเวียนให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งเป็นการส่งเสริมตลาดสำหรับอุตสาหกรรมเกษตร (Asim et al., 2015)

2.3 เสื่อ และชนิดของเสื่อ

เสื่อ (mat) จัดเป็นสินค้าหัตถกรรมจักสานประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนานหลายชั่วอายุคน การทอเสื่อเป็นงานจักสานที่มาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ได้แก่ เส้นใยพืช (plant fiber) นำมาทอเป็นผืนเสื่อที่ชาวบ้านชนบทใช้กันอย่างแพร่หลายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเสื่อเป็นเครื่องใช้ที่ตอบสนองความต้องการในการใช้สอยในชีวิตประจำวันของชาวชนบทได้ดี โดยเฉพาะประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม เพราะเสื่อเป็นเครื่องใช้พื้นบ้านที่ทำจากวัสดุพื้นบ้านในแต่ละภูมิภาค เช่น กก (*Cyperus involucratus*) กระจูด (*Lepironia articulata*) ลำเจียกหรือปาหนัน (*Pandanus tectorius*) คล้า (*Schumannianthus dichotomus*) หวาย (*Calamus viminalis*) ใบสับปะรด เป็นต้น ซึ่งชาวชนบทส่วนใหญ่ผลิตเสื่อใช้เองได้ อาจกล่าวได้ว่า เสื่อเป็นเครื่องจักสานที่เกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น และมีรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพภูมิศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และประโยชน์ใช้สอยตามวิถีชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน เสื่อเป็นสินค้าหัตถกรรมที่ผลิตในครัวเรือน โดยใช้เวลาวาง

จากอาชีพหลักในการผลิตหรือทอ ประกอบกับกระแสความรุนแรงในการแข่งขันของโลกธุรกิจ ทำให้กลุ่มผู้ทอเสื้อในภูมิภาคต่าง ๆ มีการพัฒนารูปแบบและลวดลายใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าออกมาสู่ตลาดเสมอ แม้ว่าการพัฒนาจะช่วยสร้างรายได้ และสามารถสร้างงานให้เกิดในชนบทได้ อย่างไรก็ตามแต่ก็ยังไม่ได้มีการส่งเสริมและพัฒนากันอย่างจริงจัง แม้จะมีบางหน่วยงานเข้ามาทำอยู่บ้างก็อยู่ในวงจำกัด ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การวางแผนทางการตลาดยังไม่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภูมิปัญญาพื้นบ้านตกอยู่ในภาวะที่ผู้ผลิตต้องต่อสู้ดิ้นรนแต่เพียงลำพัง และมีการส่งเสริมกันอย่างผิวเผิน ทั้ง ๆ ที่ภูมิปัญญาชาวบ้านมีความสำคัญยิ่งทั้งในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตในการดำรงชีวิตของคนชนบท ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ (ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล, 2557)

2.4 ข้อมูลรูปแบบ และการเลือกซื้อกระเป๋าสตรี

ในศตวรรษที่ 19 เป็นยุคที่แฟชั่นเป็นที่นิยม ทำให้เกิดแฟชั่นกระเป๋ารูปแบบต่าง ๆ ออกมาเป็นจำนวนมาก และมีการออกแบบกระเป๋ามีรูปแบบการใช้งานที่จำเพาะมากขึ้น ใน ค.ศ. 1950 กระเป๋าแบรนด์เนม (brand name) ได้เริ่มเกิดขึ้น ถึงปัจจุบันเป็นยุคที่กระเป๋าสตรีได้รับความนิยมสูงสุด กระเป๋าสตรีกลายเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน และต้องสอดคล้องกับแฟชั่นเสื้อผ้าต่าง ๆ จึงเป็นสาเหตุให้มีการออกแบบและผลิตกระเป๋าสตรีออกมาเป็นจำนวนมาก และมีรูปแบบหลากหลายเพื่อรองรับแฟชั่นที่มีการเปลี่ยนแปลงไป การเลือกซื้อกระเป๋าสตรีจะขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 อย่าง ดังนี้

1. ประโยชน์ใช้สอย ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจ และความต้องการของแต่ละบุคคลว่ามีความจำเป็นและพอใจที่จะใช้บรรจุของมากน้อยเพียงใด และความนิยมในกระเป๋าสตรีแต่ละประเภท เช่น บางคนนิยมใช้กระเป๋าสตูดเพราะสะดวกในการใช้งาน และมีความปลอดภัยสูง

2. แฟชั่นตามสมัยนิยม กระเป๋าสตรีเป็นกระเป๋าสตูดที่ใช้ประกอบในชีวิตประจำวันและได้กลายเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบ่งบอกถึงบุคลิกภาพ ดังนั้นแฟชั่นจึงกลายเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเลือกซื้อกระเป๋าสตรี

3. วัสดุที่ใช้ในการทำกระเป๋าสตรี และฝีมือในการตัดเย็บ ความเข้าใจเรื่องของวัสดุหนังแท้ หนังเทียม ผ้า และเส้นใยชนิดต่าง ๆ วัสดุที่นำมาใช้ในการผลิตจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกซื้อกระเป๋าสตรี ในปัจจุบันความเข้าใจในการเลือกใช้นั้นมีสูงมากขึ้นจากเดิม มีการเลือกชนิดของหนังที่ใช้ในการผลิตกระเป๋ามากขึ้น แต่ก็ยังมีผู้ใช้จำนวนมากที่ไม่สนใจต่อชนิด และคุณภาพของวัสดุที่นำมาผลิตแต่อย่างใด

4. สีสนของกระเป๋าสตรี ปัจจัยนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มของลูกค้า ซึ่งก็มีความสำคัญค่อนข้างมาก เนื่องจากปัจจัยแฟชั่นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และความนิยมในตลาดซึ่งมีผลมาจากสภาพภูมิอากาศด้วย ในประเทศไทยจะมีการแบ่งฤดูกาลเป็น 2 ฤดูหลัก คือ ฤดูร้อน และใบไม้ผลิ ซึ่งเป็นฤดูที่อากาศสดใส แฟชั่นจะเป็นสีอ่อนและสีสด สีสนของกระเป๋าสตรีจะเป็นไปตามแฟชั่นของเสื้อผ้าเป็นหลัก สำหรับในฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเย็น บรรยากาศมีความมืดสลัว สีสนของกระเป๋าสตรีก็จะมีสีเข้มเป็นหลักตามไปกับสีสนของเสื้อผ้า ในประเทศไทยสีสนไม่มีผลกระทบมากนัก เพราะอากาศไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง สีสนที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ สีดำ น้ำตาล

เพราะง่ายแก่การใช้เข้ากับเสื้อผ้า แต่มีบางบุคคลจะมีการเลือกใช้กระเป๋าสีสันต่าง ๆ ให้เข้ากับรองเท้าและเสื้อผ้า (ปิยวรรณ แสงฤทธิ์, 2555)

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตกระเป๋าสตรี

ผู้ผลิตจะพิจารณาหาวัตถุดิบโดยมีปัจจัยที่สำคัญ 5 ประการ (อภิชัย จันทรวัดนาวณิช, 2553) ที่มีผลต่อการบริหารจัดการปัจจัยการผลิต ได้แก่

1. ปัจจัยการผลิต เป็นการวิเคราะห์และสรุปว่าปริมาณวัตถุดิบในการผลิต และการแปรรูปมีเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ พิจารณาจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณวัตถุดิบ

2. คุณภาพของปัจจัยการผลิต การกำหนดคุณภาพปัจจัยเป็นสิ่งสำคัญเพราะถึงแม้ว่าหน่วยธุรกิจสามารถจัดหาได้ในปริมาณที่ต้องการแต่คุณภาพต่ำ ย่อมจะมีผลกระทบต่อการตลาดของหน่วยธุรกิจในระยะยาว

3. เวลา เป็นสิ่งสำคัญในการทำธุรกิจการเกษตร ทั้งนี้เพราะสินค้าเกษตรส่วนใหญ่มีลักษณะการผลิตเป็นฤดูกาล และมีระยะเวลาเพียงช่วงเดียวที่จัดหาสินค้าได้ เนื่องจากสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ผลิตเป็นฤดูกาล ทำให้มีการจัดหายากลำบาก เพราะหน่วยธุรกิจไม่สามารถที่จะกำหนดปริมาณที่รับซื้อที่แน่นอนได้ แต่สำหรับผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรบางชนิดระยะเวลาไม่เป็นอุปสรรคในการผลิต เนื่องจากวัตถุดิบสามารถจัดหาได้ตลอดปี สามารถเก็บรักษาได้นานเพื่อรอการผลิต

4. ต้นทุนที่เหมาะสม การประกอบธุรกิจการเกษตร ต้นทุนสินค้านับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในส่วนของ การวิเคราะห์ต้องพิจารณาปัจจัยที่กำหนดต้นทุนสินค้าสำหรับปัจจัยที่กำหนดต้นทุนวัตถุดิบนั้น

5. องค์ประกอบของระบบธุรกิจ ก่อนที่หน่วยธุรกิจจะเข้าประกอบธุรกิจ ควรต้องศึกษาองค์การต่าง ๆ ของระบบตลาดและสินค้าที่ประกอบธุรกิจสามารถวางแผนการตลาด และการจัดหาวัตถุดิบได้อย่างเพียงพอ แนวทางในการวิเคราะห์ควรพิจารณาว่า การตลาดและการจัดหาวัตถุดิบได้อย่างเพียงพอ แนวทางในการวิเคราะห์ควรพิจารณาจากวิถีตลาดของผู้ค้าส่งเป็นอย่างไร และผู้ค้าระดับใดมีอำนาจการตลาด

จากแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตจะเห็นได้ว่าปริมาณการผลิต คุณภาพการผลิตต้องคำนึงถึงระยะเวลาที่เหมาะสม ต้นทุนการผลิตและการตลาดด้วย จึงทำให้การผลิตมีจำนวนมากหรือน้อยตามความต้องการของตลาด

การใช้กระเป๋าสตรีในปัจจุบันยังมีความนิยมใช้ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก โดยที่กระเป๋ากลางขนาดจะได้รับความนิยมลดน้อยลง กระเป๋ามีความนุ่มแต่มีโครงสร้างยังคงได้รับความนิยม กระเป๋าถือจะเน้นถึงการใช้งานและความสวยงาม อุปกรณ์ตกแต่ง โดยการประดับด้วยอุปกรณ์เล็ก ๆ การใช้สีและการออกแบบจะเน้นความโดดเด่นสะดุดตา ซึ่งเราสามารถแบ่งลักษณะของกระเป๋าสตรีโดยทั่วไปได้ตามรูปแบบโครงสร้างของกระเป๋า (pattern) โดยยึดเอาลักษณะการยึดข้างเป็นหลักในการแบ่ง โดยกระเป๋าในแต่ละใบนั้นไม่จำเป็นต้องมีลักษณะการยึดข้างเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่อาจจะมีการผสมผสานรูปแบบการข้างหลาย ๆ แบบรวมกันก็ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และจินตนาการของนักออกแบบ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตกระเป๋าสตรีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. หนัง ผ้า และเส้นใยธรรมชาติ ที่ใช้ในการผลิตกระเป๋า
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ กาว ด้าย ซิป ผ้าซับใน
3. วัสดุประกอบและตกแต่งอื่น ๆ เช่น กระดุม หมุด ห่วง ล็อค หัวเข็มขัด (ปิยวรรณ แสงฤทธิ์, 2555)

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดของการออกแบบกระเป๋า

หลักเกณฑ์ในการออกแบบเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะ หลักการออกแบบไม่ได้มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว แต่เป็นเพียงแนวทางของความคิดสำหรับผู้ออกแบบ เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะให้มีรูปแบบที่มีจินตนาการไว้ การออกแบบโดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับการสนองความต้องการของมนุษย์ งานนั้นจะต้องมาจากความมุ่งหมายที่วางไว้ รูปทรงของแบบมาจากหน้าที่ หรือความมุ่งหมายที่วางไว้ คือ ในการออกแบบรูปทรงลักษณะของผลิตภัณฑ์มักจะยึดถือความมุ่งหมายที่ใช้เป็นสำคัญ ความมุ่งหมายที่นำไปใช้หรือคำว่าหน้าที่ใช้สอยมีความหมายเป็นสองนัย คือ หมายถึงการใช้สอยเพื่อผลของความสุขทางกายอย่างหนึ่ง และมุ่งหมายทางคุณค่าศิลปะเพื่อสนองความสุขทางใจอีกอย่างหนึ่ง

การออกแบบผลิตภัณฑ์ (product design) ผู้ออกแบบจำเป็นต้องพิจารณาว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีจุดมุ่งหมายในการใช้อย่างไร แล้วจึงออกแบบให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายนั้น หรือความต้องการนั้นเป็นอันดับแรก ต่อจากนั้นจึงจัดให้ดูงดงามมีคุณค่าทางศิลปะที่ดีในลำดับต่อมา นอกจากนี้ผู้ออกแบบยังจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสะดวกในด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่า เทคนิคในการทำให้มีความมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมที่จะใช้กับสตรีวัยทำงาน มีความปลอดภัยในการใช้เก็บและรักษาได้สะดวก และมีความประหยัดในการทำ ฉะนั้นการออกแบบผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้น ผู้ออกแบบจำเป็นต้องจัดรูปทรงและลักษณะให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการใช้สอย มีคุณค่าทางศิลปะ มีความแข็งแรง ประหยัดการลงทุน ทำความสะอาดได้ง่าย รูปแบบมีความเหมาะสมกับสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้วัสดุและวิธีการผลิตต้องมีความเหมาะสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ หน้าที่ทางด้านความงามและหน้าที่ด้านอัตถประโยชน์ ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น ส่วนการจะเน้นหนักทางด้านใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ถ้าถือความงามเป็นหลักการออกแบบก็เน้นหนักไปในทางความงามเป็นสำคัญ ในทำนองเดียวกันงานที่ถือประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก การออกแบบก็เน้นหนักทางอัตถประโยชน์ ความงามจึงมีความสำคัญรองลงไป

ผลิตภัณฑ์มีหลายลักษณะ ผู้ออกแบบจำเป็นต้องมีความรู้ในการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยดังนี้

- ลักษณะรูปทรงธรรมชาติ (nature design) รูปแบบชนิดนี้มีลักษณะคล้ายธรรมชาติ หรือเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ดัดแปลงมาจากรูปร่างลักษณะและท่าทางของรูปคน การออกแบบชนิดนี้เหมาะสำหรับต้องการให้ผลิตภัณฑ์งามแบบธรรมชาติ

- ลักษณะรูปทรงเรขาคณิต (geometric design) รูปแบบเป็นลักษณะเรขาคณิต เช่น มีลักษณะเป็นรูปเหลี่ยม วงกลม ความงามเกิดจากความสัมพันธ์ในรูปลักษณะ แบบของผลิตภัณฑ์นี้เหมาะสำหรับไม่ต้องการ

แสดงเนื้อเรื่องตามรูปลักษณะ แต่ต้องการให้แสดงตามในการจัดรูปลักษณะต่าง ๆ ทางเรขาคณิต อาจจะเน้นประโยชน์ใช้สอยมากเป็นพิเศษ

- ลักษณะรูปทรงตามระเบียบนิยม (conventional design) การออกแบบผลิตภัณฑ์ตามแนวนี้ส่วนมากนิยมการออกแบบแสดงเส้นขอบของรูปทรง ซึ่งรูปทรงอาจจะเหมือนธรรมชาติหรือเป็นนามธรรมก็ได้ นอกจากนั้นยังนิยมออกแบบโครงสร้างของผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามระเบียบนิยม และมีโครงสร้างช่วยในการตกแต่งด้วย (ยูดี พรธาราพงศ์, 2555 และชัยนาท ผาสอน และวินิต ชินสุวรรณ, 2558)

แนวคิดในการออกแบบกระเป๋าสตริ พบว่า ความรู้เรื่องเทรนด์ (trends) คือ กรอบของแรงบันดาลใจว่าด้วยเรื่องของสิ่งที่กำลังนิยมในเรื่องเดียวกัน แต่ไม่ใช่แรงบันดาลใจโดยตรง เพราะต้องอาศัยการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของผู้บริโภคไม่ว่าจะวิธีการใด ๆ ก็ตาม เพื่อนำมาจัดกรอบว่าในเรื่องราวเดียวกันเทรนด์จะถูกกำหนดโดยแหล่งแฟชั่นใหญ่ ๆ ของโลก เช่น ปารีส (Paris) มิลาน (Milan) ลอนดอน (London) การสร้างเทรนด์มี 2 วิธี คือ การสร้างขึ้นเอง หรือนำของคนอื่นมาดัดแปลง การออกแบบจำเป็นต้องให้เข้ากันกับเครื่องแต่งกายอื่น ๆ ด้วย และต้องตามกระแสแฟชั่นในฤดูนั้น ๆ เพื่อที่กระเป๋าสตริจะเป็นที่นิยม ซึ่งสามารถนำแนวความคิดจากเสื้อผ้ามาออกแบบกระเป๋าสตริได้ โดยคำนึงถึงผู้ซื้อเป็นหลักว่า ตอนนี้เสื้อผ้าเป็นอย่างไร กระเป๋าสตริหรือรองเท้าก็ต้องสามารถใส่ด้วยกันได้ ในด้านการโฆษณาและการตลาด การนำเสนอสินค้าเป็นสิ่งสำคัญมากในการออกแบบกระเป๋าสตริให้เข้ากับเสื้อผ้านั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงสี รูปแบบ เนื้อผ้า และส่วนประกอบอื่น ๆ เพื่อที่จะดึงเอาจุดเด่นออกมาได้ แฟชั่นที่หลากหลายก็ต้องการการออกแบบที่แตกต่างกันด้วย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าใช้ด้วยกันไม่ได้ ความโดดเด่นแต่เข้ากันได้กับเสื้อผ้าที่ใส่ คือ หัวใจของแฟชั่นกระเป๋าสตริ เพราะถ้ากระเป๋าสตริที่เน้นแฟชั่นมากเกินไปจนไม่มีใครกล้าจะใช้ก็เรียกว่าไม่ได้ประสบความสำเร็จ การออกแบบกระเป๋าสตริโดยใช้แรงบันดาลใจนั้นเป็นหนึ่งในกระบวนการคิดขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า ที่มีดอกไม้ประดับ ซึ่งมีที่มาจากการที่มนุษย์สัมผัสกับธรรมชาติจึงนำบางส่วนของธรรมชาตินั้น ๆ มาดัดแปลงให้เข้ากับชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับแรงบันดาลใจที่มาจากเสื้อผ้า เพราะเสื้อผ้าทุกแบบย่อมมีรูปแบบของตัวเองไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าอยู่บ้านธรรมดาไปจนถึงเสื้อผ้าที่ใช้ในแฟชั่น ต่างต้องมีรองเท้าและกระเป๋าสตริที่เข้ากันได้ แรงบันดาลใจจึงไม่ใช่การลอกเลียนแบบใคร หากแต่นำสิ่งหนึ่งมาประยุกต์เป็นอีกสิ่งหนึ่ง (ปิยวรรณ แสงฤทธิ์, 2555)

2.7 ขั้นตอนวิธีการทอเสื้อ

การทอเสื้อแบบพื้นบ้านมีอยู่ 2 วิธี คือ ทอแบบก้นอน และทอแบบยืน กรรมวิธีการทอด้วยก้นอนมีดังนี้

กรรมวิธีการทอด้วยก้นอน

1. วางเส้นเอ็นยืนและร้อยเอ็นเสื้อ ร้อยเอ็นจากริมฝีฝีแรกด้านซ้ายหรือด้านขวาก่อนก็ได้แล้วแต่ถนัด รูดึงให้ร้อยเส้นเอ็นคู่ และมีเส้นสอย 1 เส้นระหว่างช่องและรูที่ 2 ร้อยธรรมดา ทุกรู ๆ ละ 1 เส้น ให้ร้อยทุกรูดึงที่กล่าวมาแล้ว ไปจนถึงฝีฝีสุดท้ายของฝีฝี จงร้อยแบบเดียวกับร้อยเอ็นจากริมฝีฝีแรก

2. การทอเป็นผืนเสือ ทำการทอเป็นผืนเสือ จะต้องทำการทอ 2 คน คือ คนพุ่งเส้นใยเข้าฟืม 1 คน และคนนั่งกระทบฟืม 1 คน คนกระทบฟืมจะต้องนั่งด้านหลังระหว่างกลางก็ทอเสือ คอยกระทบฟืมหมายถึง คว้าที่ ส่วนคนพุ่งเส้นใยเข้าฟืมให้นั่งด้านขวาของคนนั่งกระทบฟืม และเตรียมเส้นใบสับประดัย้อมสีต่าง ๆ มาวางไว้ตรงหน้ามีผ้าเก่า ๆ ชุบน้ำมาคลุมเส้นใบสับประดไว้ให้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ และต้องมีไว้สำหรับส่งเส้นใบสับประดเข้าระหว่างฟืม 1 อัน ยาวกว่าฟืมประมาณ 1 ฟุต เหลาปลายให้เรียว นิศหน้อยบางปลายให้เป็นร่องพอสมควร เพื่อส่งเส้นใบสับประดเข้าระหว่างฟืมที่กำลังทอซึ่งคว้าที่ ส่วนการสลับสีหรือลดลายขึ้นอยู่กับที่คนส่งเส้นใบสับประดเข้าฟืม จะใส่เส้นใบสับประดสีใด ก็เส้นให้เท่ากันจนเสร็จผืน

3. การเก็บริมเสือที่ทอแล้ว การเก็บริมเสือที่ทำการทอเสร็จแล้ว ตัดเส้นใบสับประดริมเสือที่เก็บพบไว้ทั้งสองด้านให้เรียบ แล้วดูตัดขนหรือมีเส้นใบสับประดที่แตกออกมาให้เรียบร้อย จากนั้นตัดออกจากที่มาพรมน้ำที่พอหว่านทำให้เปียกและนิ่มพอควร ทำการพันเชือกเอ็นให้เล็กพอสมควร และการพันหัวเสือจะพันได้ทั้งสองด้าน ให้หมดอีกด้านอีกเป็นทางเปื่อยยาวประมาณ 5 ซม.

4. การตกแต่งเสือสำเร็จรูป การตกแต่งเสือเส้นใบสับประดที่ทำการทอและเก็บริมหลักหัวเสือเรียบร้อยแล้ว ให้นำเสือที่ทอแล้วนั้นมาปูลงบนพื้นที่เรียบ ๆ ใช้หินกลมยาวประมาณ 1 ฟุต มีความหนักประมาณ 5 กก. ใช้กดดูไปมาบนเสือตามเส้นเส้นใบสับประดให้ทั่วผืนเสือจะทำให้เสือเงางามมากขึ้น จากนั้นนำเสือมาผึ่งแดดให้แห้งแล้วจึงพับเก็บให้เรียบร้อย

กรรมวิธีการทอด้วยกี่ตั้ง

1. วางเส้นเอ็นผืนและร้อยเอ็นเสือ ร้อยเอ็นจากพื้นฟืมซี่ริมเช่นเดียวกับกับก้นอน แต่ต้องใช้วนเส้นเอ็นไปบนไม้คานด้านบนลงมาผูกติดกับไม้คานด้านล่างให้ตึงพอสมควร การร้อยเอ็นเส้นริมของเสือที่ทอด้วยกี่ยืนไม่ต้องมีเส้นสอย ใช้ร้อยเส้นเอ็นริมนอกเป็นเส้นเดียว เส้นเอ็นที่ 2 ร้อยคู่ และเส้นต่อไปร้อยธรรมดาตามลำดับไปจนถึงเส้นริมอีกด้านหนึ่ง แล้วจึงร้อยเช่นเดียวกับร้อยริมเดิม

2. การทอเป็นผืนเสือ การทอเป็นผืนเสือแบบกี่ยืนหรือที่เรียกว่ากี่ตั้งนั้น กรรมวิธีเหมือน ๆ กับ ทอ เสือด้วยก้นอนผืนกันตรงที่ว่าอยู่ในแนวตั้งและแนวนอนเท่านั้น

3. การเก็บริมเสือทอด้วยกี่ตั้ง การเก็บริมเสือทอด้วยกี่ตั้งคงเก็บด้านเดียวด้านที่นำมาผูกตรึงกับไม้คานที่หลัง การถักหัวเสือก็ถักแบบเดียวกัน

4. การแต่งสำเร็จรูป การแต่งสำเร็จรูปของเสือที่ทอด้วยกี่ตั้งนี้คงใช้กรรมวิธีแบบเดียวกัน (ประสิทธิ์ สอิดร่า, มปป.)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชมจันทร์ ดาวเดือน (2558) ศึกษาการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าทอโบราณ บ้านผาตั้ง จังหวัดอุทัยธานี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลวดลายผ้าทอโบราณ ของศูนย์ผ้าทอลายโบราณบ้านผาตั้ง จังหวัด อุทัยธานี นำมาใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี 2) เพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี ให้มีรูปแบบทันสมัย โดยใช้ลวดลายผ้าทอโบราณบ้านผาตั้งเป็น

องค์ประกอบในการออกแบบ และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์ ที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์และตลาดผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี

ปิยวรรณ แสงฤทธิ์ (2555) ศึกษาและพัฒนาารูปแบบกระเป๋าทอจากผักตบชวาสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษากระเป๋าจักสานศูนย์ศิลปาชีพบางไทร พบว่ากระเป๋าจักสานจากผักตบชวาที่จำหน่ายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทรมีรูปทรงสี่เหลี่ยม และมักใช้สีตามธรรมชาติของผักตบชวาเป็นส่วนใหญ่ ด้านลวดลายแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ลายแม่บท ลายพัฒนา และลายปัก กระเป๋าส่งส่วนใหญ่มีการขึ้นรูปด้วยผักตบชวาเพียงอย่างเดียว จากนั้นจึงมีการตกแต่งด้วยผ้า ระบาย ลูกปัดไม้ หรือดอกไม้ประดิษฐ์ ด้านการสร้างสรรค์ พบว่ากระเป๋าจักสานจากผักตบชวามีกระบวนการผลิตที่คล้ายคลึงกัน โดยเริ่มจากการขึ้นรูปกระเป๋า ประกอบหูหิ้ว ตกแต่ง และเคลือบเงา

ศศิธร วิศพันธุ์ (2560) ศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ ผลการวิจัย พบว่า ได้ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ จำนวน 3 รูปแบบ ที่เหมาะสมกับกลุ่มสตรีวัยทำงาน ผู้สนใจผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความคงทนแข็งแรง ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ และกลุ่มทอผ้าร่มไทร ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์ รูปแบบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.28 กล่าวคือ ด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความประณีตสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิดความเสียหายของสิ่งของได้ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก

อมรรัตน์ อนันต์วรพงษ์ (2560) ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอจากหญ้าแฝก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอจากหญ้าแฝก การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทำการสร้างภาพร่างสามมิติกระเป๋าทอ 4 แบบ ทำการประเมินเพื่อหาแบบที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยใช้คำถามปลายเปิด ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกภาพร่างสามมิติแบบที่ 4 เนื่องจากมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้สร้างเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าทอจากหญ้าแฝกต้นแบบมากที่สุด นำมาประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภคที่เดินถือกระเป๋าทอในพื้นที่บริเวณท่าเรือโอเรียนเต็ล จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ พบว่า ด้านการออกแบบ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนของผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$) ด้านความสวยงาม ผู้บริโภคมีความพึงพอใจรูปทรงเหมาะสมกับสมัยนิยมมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$) ด้านประโยชน์ใช้สอย ผู้บริโภคมีความพึงพอใจการใช้ในโอกาสต่างๆ มากที่สุด ($\bar{X}=4.64$) และ ความพึงพอใจโดยรวม พบว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจมาก ($\bar{X}=4.28$)

อลิสณา อนันตะอาด (2558) ศึกษาการพัฒนาแปรรูปผ้ามัดย้อมสีจากมะขามเป็นผลิตภัณฑ์ประเภท กระเป๋า ของกลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าของกลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังมีการผลิตในรูปแบบกระเป๋าหนังโดยทำตาม Pattern รูปแบบสำเร็จ และได้นำหนังเทียมเป็นวัตถุดิบใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ซึ่งมีต้นทุนสูง ผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าของกลุ่มผลิตภัณฑ์หลังการพัฒนาได้ผลงานใหม่โดยการสร้างวัตถุดิบเพื่อทำกระเป๋าโดยผ้ามัดย้อมสีจากมะขามแทนการใช้หนังเทียมซึ่งมะขามเป็นพืชประจำท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อช่วยลดต้นทุนจากวัตถุดิบซึ่งเดิมใช้เป็นหนังเทียมและเป็นการสร้างผลพลอยได้ที่เป็นเอกลักษณ์ของผ้ามัดย้อมเพื่อเพิ่มจุดเด่นความน่าสนใจให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายและเพื่อเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น

ยุวดี พรธราพงศ์ และคณะ (2555) ศึกษากระบวนการและรูปแบบของเสื้ออกเพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเฟอร์นิเจอร์แนวศิลปะไทยร่วมสมัย จากการนำเสื้ออกมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ ด้านการออกแบบมีการออกแบบที่มีความแตกต่างกัน แต่แนวคิดเรื่องแรงบันดาลใจด้านรูปทรงเหมือนกัน ได้รับความบันดาลใจจากกลีบดอกบัว จากลายไทย ซึ่งเป็นงานศิลปะที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของไทย ที่เป็นมรดกสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ ศิลปินได้รับแรงบันดาลใจและอิทธิพลมาจากธรรมชาติ รูปทรงแสดงความรู้สึกถึงความอบอุ่นจากลายเส้นที่มีความโค้งอ่อนโยน แบ่งได้ 3 แบบ มีความแตกต่างกันด้านหน้าที่และประโยชน์ใช้สอย รูปแบบที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุดเป็นรูปแบบที่สนับสนุนความเป็นศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งพัฒนารูปทรงให้มีความทันสมัย รูปแบบที่ 1 แก้วอัคร์ครั้งนั้งครั้งนอนเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับการนำเสื้ออกจันทบูรมาพัฒนาในการออกแบบเฟอร์นิเจอร์มากที่สุด

พัชรา ปราชญ์เวทย์ (2562) ศึกษาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเปลือกและต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า 1) แปรรูปผลิตภัณฑ์จากเปลือกและต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษได้ผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋า แฟ้มก๊ลาวยางาน และชุดที่รองจานรองแก้ว 2) การเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์สินค้าของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 3) ถ้ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปเปลือกและต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าระดับความคิดเห็นความพึงพอใจรวมทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 ซึ่งสามารถพัฒนาอาชีพและสร้างเอกลักษณ์ ให้แก่สินค้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้เป็นสินค้าระดับ Premium OTOP (หัตถกรรม) เพื่อการบริการที่มีมูลค่าสูงตลอดจนมีการขยายธุรกิจด้วย E-commerce และสร้างผู้ประกอบการด้วยสินค้าของชุมชนต่อไป

อภิชาติ วาที (2556) ศึกษาการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษา : กลุ่มอาชีพทอเสื้ออกในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหนองบัววง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาโดยในการสรุปผลการประเมินผลิตภัณฑ์กลุ่มทอเสื้ออกเบื้องต้นที่ได้จากการศึกษา ทำให้ทราบว่ากลุ่มทอเสื้ออกเทศบาลตำบลหนองบัววงอยู่ในเกณฑ์ระดับ 2 ดาว เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว หากมีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้ออกให้เป็น

ผลิตภัณฑ์ OTOP และก้าวไปสู่ระดับ 5 ดาว เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ หรือมีศักยภาพในการส่งออก กลุ่มทอเสื้อ กจะต้องพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ทอเสื้อก ในด้านการตลาด ด้านความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการตลาด และด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์

สุทธิตา สุพลสิงห์ (2559) ศึกษาการสร้างมูลค่าเพิ่มแปรรูปเสื้อกเพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านทุ่งสะแบง หมู่ที่ 7 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามในข้อที่ 1 คือ มีความต้องการผลิตภัณฑ์เสื้อกจำเป็นต้องมีการแปรรูปอื่น เช่น หมวก จานรองแก้ว พวงกุญแจ เป็นต้น มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.31 ซึ่งอยู่ใน ระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง อันดับที่สองลดลงไป คือ ข้อที่ 9 และข้อที่ 10 คือ มีความต้องการแปรรูปเสื้อกเป็นหมวกให้มีผู้สนใจ และการแปรรูปเสื้อกเป็นหมวกท่าน ต้องการ บ่งบอกถึงการเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แบบสอบถามสองข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.15 ซึ่งอยู่ใน เกณฑ์มาก อันดับที่สาม คือ ข้อที่ 5 และข้อที่ 7 คือ มีความต้องการรูปแบบการแปรรูปเสื้อกตรงกับความต้องการของท่าน ส่วนอีกหนึ่งข้อ คือ ท่านมีความต้องการแปรรูปเสื้อกเป็นหมวกที่มีความทนทาน แบบสอบถามสองข้อนี้มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันอยู่ที่ร้อยละ 4.08

อัษฎางค์ รอโธสง และคณะ (2559) ศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ลวดลายเฉพาะถิ่นงานทอเสื้อก กลุ่ม พนมรุ้งเสื้อกและหัตถกรรม อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จากการเข้าสำรวจข้อมูลในพื้นที่แหล่ง ผู้ผลิต ได้กำหนดลวดลายเฉพาะถิ่น จำนวน 6 ลวดลาย จากนั้นจึงใช้กรอบความคิดแนวทางการศึกษา ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านด้านความงามมาเป็นแนวคิดในการวิเคราะห์ เมื่อเสนอผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ด้านลวดลายเฉพาะถิ่น จำนวนด้านละ 3 ท่าน ประเมินและขอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำลวดลายเฉพาะถิ่น ไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากงานทอเสื้อก โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควร นำเอาลวดลายที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ลวดลายผีเสื้อ รองลงมา คือ ลวดลายปราสาทเขาพนมรุ้ง มา ผสมผสานร่วมกันในการออกแบบลวดลายเฉพาะถิ่น การวิเคราะห์ขั้นตอนการประเมินรูปแบบพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากงานทอเสื้อก ที่ได้จากการสรุปลวดลายเฉพาะถิ่น โดยจากการเข้าสำรวจข้อมูลความต้องการ รูปแบบของสินค้าในพื้นที่แหล่งผู้ผลิต นำมาสร้างแบบร่าง และผ่านกระบวนการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสม จำนวน 3 รูปแบบได้แก่ กล่องใส่ถุงพลาสติกที่ใช้แล้ว, กล่องใส่ผ้าเช็ดตัว และกล่องใส่ซองชนิดพับเก็บ รูปแบบ ที่เหมาะสมที่สุด คือ กล่องใส่ถุงพลาสติกที่ใช้แล้ว มีค่าเฉลี่ยที่ 4.64 (S.D.=0.51) ความพึงพอใจของผู้จำหน่าย และผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากวัสดุ เสื้อกโดยใช้ลวดลายเฉพาะถิ่นที่ได้ออกแบบแล้วพบว่า ตะกร้า ใส่ถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล (2557) ศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาการทอเสื้อกโดยการออกแบบและ พัฒนาลวดลาย ด้วยรูปทรงเรขาคณิตของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื้อกบางพลวง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัด ปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่าบริบท แนวคิด หลักการ หลักฐานทางภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทอเสื้อกของชุมชน เป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ เป้าหมายของการผลิต คือ การดำรงอยู่ของครอบครัวและชุมชน โดยการพึ่งพาแรงงานในครอบครัว พึ่งทรัพยากรท้องถิ่น พึ่งตัวเอง และพึ่งกันเองในชุมชน ด้านจัดการความรู้

ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกบางพลวง ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การค้นหาความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ด้านการต่อยอดภูมิปัญญา การพัฒนาผลผลิตเสื่อกกด้วย รูปทรงเรขาคณิต ได้รูปแบบผลผลิตจำนวน 4 ลาย ได้แก่ 1) ลายหัวใจ 2) ลายเหลี่ยมซ้อน 3) ลายดอกป๊อป และ 4) ลายกระเบื้องดิน เป็นลายต้นแบบของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื่อกก ผลการสำรวจความพึงพอใจ พบว่า ด้านความทันสมัยของสีและลวดลายสีของลายตรงกับความต้องการของคนในยุคปัจจุบันและลายสามารถพัฒนา ปรับปรุงให้มีลักษณะตามแต่ละยุคสมัยที่เปลี่ยนไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.36 และ 4.32 ด้านความเหมาะสมในการใช้งาน พบว่า ลักษณะของลายเหมาะสมที่จะนำไปผลิตเพื่อจำหน่ายจริงระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.24

ชัยนาท ผาสอน และวินิต ชินสุวรรณ (2558) ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมเสื่อกกบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์เสื่อกกบ้านแพงมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ผลิตภัณฑ์เสื่อกกที่ผลิตได้คุณภาพและมาตรฐานจะขายได้ราคาสูง ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้คุณภาพและมาตรฐานไม่ดีเท่าที่ควรก็จะขายได้ในราคาต่ำกว่า เนื่องจากผู้ผลิตขาดความรู้ ทักษะ เทคนิค ความพิถีพิถัน ความประณีต ความเอาใจใส่ ตลอดจนขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบลวดลาย และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงขาดการส่งเสริมและพัฒนาด้านการตลาดและวัตถุดิบไม่เพียงพอต่อความต้องการในการผลิต

ผกามาต มุลวันดี (2560) ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื่อกกของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าจากการสนทนากลุ่มกับกลุ่มสตรีบ้านหนอง เกาะน้อยที่ทำการทอเสื่อกกเกี่ยวกับเสื่อกกที่ได้จากการทอ พบว่าในการทอเสื่อกกชุมชนบ้านหนองเกาะน้อยจะมีการทอเสื่อกกแยกตามครัวเรือนแต่รูปแบบในการขายจะมีการขายแบบรวมกลุ่ม โดยจะทอเสื่อกกเป็นลวดลายเช่น เสื่อกกลายขีด ขิดลายหมี่ ลายพันเกลียว หลังจากนั้นกลุ่มที่ทอเสื่อกกจะนำเสื่อกกที่ทอได้จำหน่ายให้กับกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก หรือทำการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เอง โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปเสื่อกก เช่น เสื่อพับที่รองจานพันเกลียว กระเป๋าถือพันเกลียว แผ่นรองแก้วจากกก และเบาะลายขีด เป็นต้น 3) กลุ่มสตรีบ้านหนองเกาะน้อยมีจำนวนต้นทุนรวมจากการทอเสื่อกก จากจำนวนเสื่อกกที่ทอตลอดปี 31,900 ผืน มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 6,261,651 บาท

วิกรม วงษ์สุวรรณ และคณะ (2561) ศึกษาโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ Premium OTOP เสื่อกก จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้โครงการได้ดำเนินมาจนบรรลุวัตถุประสงค์ทุกข้อ แล้ว คือ ได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตจากองค์ความรู้ในการแปรรูปเสื่อกกให้เป็นวัสดุใหม่สู่ชุมชนบ้านปลาบู่ อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีผู้เข้าร่วมอบรม 10 คน และได้ผลค่าเฉลี่ยในการวัดความรู้ความเข้าใจในการถ่ายทอดโครงการองค์ความรู้ทางด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกให้กับชุมชนโดยมี ผู้ตอบแบบสอบถาม 10 คน ประกอบด้วยผู้ขายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ผู้หญิงจำนวน 6 คน คิด เป็นร้อยละ 60 โดย

สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา สรุปผลจากแบบสอบถามพบว่าก่อนการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 2.40 ก่อนการอบรมผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์เสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 2.70 ก่อนการอบรมผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้หลังจากนั้นได้ออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ และบรรจุภัณฑ์สินค้าต้นแบบระดับ Premium OTOP 1 ชุด เป็นผลิตภัณฑ์ของใช้บนโต๊ะทำงาน ได้แก่ ถาดใส่โทรศัพท์แบบสามช่อง ถาด ใส่ของแบบสี่ช่อง กล่องใส่ของสามช่อง กล่องแบบมีฝาปิด กล่องใส่ดินสอ กล่องใส่ดินสอ (ใหญ่) กล่องใส่ ดินสอ (กลาง) กล่องใส่ดินสอ (เล็ก) ชุดถาดรองแก้วกาแฟ ถาดรองแก้วกาแฟ กรอบรูป และนาฬิกาตั้งโต๊ะ โดยมีผลการสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาเสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้บนโต๊ะทำงาน สอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มคนที่ชื่นชอบผลิตภัณฑ์ที่ทำจากธรรมชาติและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากชุมชน โดยเป็นการสอบถามเบื้องต้นกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน โดยผลจากการสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้บนโต๊ะทำงาน พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านวัสดุของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 4.23 เป็นอันดับแรก กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความสวยงามของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 4.07 เป็นอันดับที่ 2 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความคิดสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 4.03 เป็นอันดับที่ 3 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 4.00 เป็นอันดับที่ 4 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 3.97 เป็นอันดับที่ 5 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านฟังก์ชันการใช้งานของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 3.93 เป็นอันดับที่ 6 และกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกมีค่าเฉลี่ย = 3.67 เป็นอันดับที่ 7 ตามลำดับ

สิริลักษณ์ พิชัยณรงค์ และคณะ (2559) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของกลุ่มทอเสื่อกกบ้านดอนแดง อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านการพัฒนารายบุคคล พบว่า ขาดความรู้ความสามารถในเรื่องของเทคโนโลยี 2) ด้านการพัฒนาสายอาชีพ พบว่า ขาดทักษะด้านงานฝีมือ เพราะงานฝีมือเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังขาดทักษะในเรื่องของการทำตลาดขาย เพราะสมาชิกในกลุ่มมีจำนวนน้อยที่สามารถทำตลาดขายที่ยาก ๆ ได้ และยังไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากพอ 3) ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน พบว่า ในการปฏิบัติงานส่วนมากจะพบปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนวัตถุดิบ วัตถุดิบมีไม่เพียงพอที่จะใช้ในการผลิต และ 4) ด้านการพัฒนารายบุคคล พบว่าสมาชิกในกลุ่มไม่มีการหมุนเวียนเปลี่ยนงานกัน เพราะสมาชิกจะปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองถนัดเท่านั้น แนวทางในการพัฒนาบุคลากร 1) ด้านการพัฒนารายบุคคล ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมความรู้ ให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้และพัฒนารายบุคคลให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจเดียวกันได้ 2) ด้านการพัฒนาสายอาชีพ ควรมีการจัดคนให้มีความเหมาะสมกับงาน โดยดูว่าใครมีทักษะและความสามารถที่โดดเด่นในเรื่องนั้น ๆ ก็ให้รับผิดชอบในหน้าที่นั้น และในการพัฒนาบุคลากรก็ควรมีการจัดฝึกอบรมเฉพาะด้าน เพื่อที่จะให้สมาชิกได้เรียนรู้และพัฒนาในเฉพาะด้านให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญมากขึ้น 3) ด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายกับผู้ประกอบการผลิตและผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันหลาย ๆ ราย ที่จะสามารถหาวัตถุดิบให้เราได้ตลอดเวลา เพื่อจะสามารถผลิตสินค้าได้ทันต่อความต้องการของ

ลูกค้า และ 4) ด้านการพัฒนาองค์กร ควรมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนงานซึ่งกันและกัน สมาชิกในองค์กรควรเรียนรู้งานด้านต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานในองค์กรแทนกันได้เมื่อผู้รับผิดชอบในหน้าที่นั้นไม่อยู่ เพื่อให้งานในองค์กรนั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การทดสอบสมบัติทางกายภาพของเส้นใยใบสับปะรด หน่วยงานที่ทดสอบ คือ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วิธีที่ใช้ทดสอบ คือ ISO 1924-2: 2008 ทำการทดสอบสมบัติทางกายภาพ 2 การทดสอบ ได้แก่

- ความต้านแรงดึง (Ultimate tensile stress) มีหน่วยเป็นกิโลนิวตันต่อเมตร (N/m²)

- ความยืด (Elongation) มีหน่วยเป็นร้อยละ (percent)

วัสดุที่ใช้ทดสอบ คือ เส้นใยสับปะรด 3 ขนาด ได้แก่

- A1 ขนาด 0.3 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.1

- A2 ขนาด 0.5 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.2

- A3 ขนาด 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.3

ระยะที่ 2 กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์แบ่งขั้นตอนได้ ดังนี้

ทำการศึกษาความต้องการของผู้บริโภค ในด้านรูปแบบของกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเส้นใยสับปะรด และออกแบบลายเส้นที่เหมาะสม เพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเส้นใยสับปะรด โดยสร้างภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากนั้นทำการประเมินเพื่อหาภาพร่าง 3 มิติที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ (Anunvrapong *et al.*, 2017; Kvale, 1996)

ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตร อินทร์คง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง สมประจบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ดร.โสภา หนูแดง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

นำภาพร่าง 3 มิติ ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาทำการสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด แล้วนำมาประเมินความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลวัยทำงานทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 324 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) (Palys, 2008; Teddie and Yu, 2007) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ (satisfaction scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ร้อยละ (percent) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และการทดสอบค่า F-test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธี Duncan's multiple range test (DMRT) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ($p < 0.05$) (Verma and Abdel-Salam, 2019) วิเคราะห์สถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยเป็นแบบสอบถามจัดลำดับคุณภาพตามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's method) (James and Perla, 2007; Boone and Boone, 2012)

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ

4.50-5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มาก

2.50-3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง น้อย

1.00-1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด” ศึกษาการทดสอบเส้นใยสับปะรดทางกายภาพ และการประเมินความพึงพอใจกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเส้นใยสับปะรด ดังนี้

4.1 การทดสอบเส้นใยสับปะรด

การทดสอบสมบัติทางกายภาพของเส้นใยสับปะรด 3 ขนาด ได้แก่ 1) A1 ขนาด 0.3 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.1 2) A2 ขนาด 0.5 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.2 และ 3) A3 ขนาด 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวน 20 เส้น หมายเลขปฏิบัติการ L64/09575.3 ดังนี้

- ความต้านแรงดึง (Ultimate tensile stress) มีหน่วยเป็นกิโลนิวตันต่อตารางเมตร (N/m^2) ความต้านแรงดึง หมายถึง ความเค้นซึ่งวัดเป็นแรงต่อหน่วยพื้นที่ สำหรับวัสดุที่ไม่เป็นเนื้อเดียวกันบางชนิด หรือสำหรับส่วนประกอบที่ประกอบอยู่ สามารถรายงานได้เป็นแรงหรือเป็นแรงต่อหน่วยความกว้างในระบบหน่วยสากล (SI) หน่วย คือ ปาสคาล (PL) หรือหลาย ๆ ตัวมันเรียงเป็นเมกะปาสคาล (Mpa) หรือเทียบเท่ากับ ปาสคาลนิวตันต่อตารางเมตร (N/m^2)

จากการทดสอบความต้านแรงดึงของเส้นใยสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวนอย่างละ 20 เส้น พบว่า มีค่าความต้านทานแรงดึง เท่ากับ 1.91, 3.18 และ 5.29 กิโลนิวตันต่อตารางเมตร (N/m^2) ตามลำดับ

- ความยืด (Elongation) มีหน่วยเป็นร้อยละ (percent) เปอร์เซ็นต์การยืดตัว คือ อัตราที่วัสดุยืดตัวก่อนที่จะแตกหักโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์หรือร้อยละ ในสมการทางคณิตศาสตร์จะเท่ากับผลรวมของการสูญเสียรูปหารด้วยความยาวเดิม โดยคิดค่านี้เป็นเปอร์เซ็นต์ คือ คูณด้วย 100

จากการทดสอบความยืดของเส้นใยสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวนอย่างละ 20 เส้น พบว่ามีค่าความยืด เท่ากับ 0.59, 0.91 และ 1.33 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงการตรวจสอบทางกายภาพของเส้นใยไบสับปะรด

ขนาดของเส้นใย ค่าทางกายภาพ	0.3 มิลลิเมตร	0.5 มิลลิเมตร	0.7 มิลลิเมตร
ความต้านทานแรงดึง (กิโลนิวตันต่อตารางเมตร)	1.91	3.18	5.29
ความยืด (เปอร์เซ็นต์)	0.59	0.91	1.33

เส้นใยไบสับปะรดมีคุณสมบัติทางกายภาพที่สามารถนำไปใช้ในการผลิตวัสดุเสริมพอลิเมอร์ (polymer) พอลิเอทิลีนความหนาแน่นต่ำ (LDPE) และวัสดุผสมพลาสติกที่ย่อยสลายทางชีวภาพได้ วัสดุผสมที่เสริมแรงด้วยเส้นใยธรรมชาติ มีส่วนอย่างมากในด้านการเป็นวัสดุผสมชีวภาพและวัสดุศาสตร์ เส้นใยไบสับปะรดได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถใช้แทนเส้นใยสังเคราะห์ได้ดี เนื่องจากประหยัดและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ความแข็งแรงจำเพาะของเส้นใยธรรมชาติช่วยเสริมความแข็งแรงทางกายภาพ และเชิงกลของพอลิเมอร์เมทริกซ์ (polymer matrix) โดยไม่ต้องใช้กระบวนการเพิ่มเติมใด ๆ คุณสมบัติเชิงกลที่เหนือกว่าของเส้นใยไบสับปะรดนั้นสัมพันธ์กับอัลฟาเซลลูโลส (alpha-cellulose) ในปริมาณสูง และมัมไมโครไฟบริล (microfibril) ที่ต่ำ (14 องศา) เนื่องจากคุณสมบัติพิเศษของเส้นใยไบสับปะรดเหล่านี้จึงสามารถใช้เป็นวัสดุเมทริกซ์เสริมแรง (Lopattananon et al., 2006) มัดของเส้นใยไบสับปะรดแบบเปียกจะมีความแข็งแรงต่ำกว่าร้อยละ 50 แต่เมื่อเปลี่ยนเป็นเส้นด้ายความแข็งแรงจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13 (Asim et al., 2015)

Dong และคณะ (2014) ศึกษาลักษณะโครงสร้างของเส้นใยไบสับปะรดทำการตรวจสอบโดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) การเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ (XRD) การวัดค่าความแปรปรวนของการสแกนแบบดิฟเฟอเรนเชียล (DSC) และการวิเคราะห์ความร้อน ผลการวิจัยพบว่าเปอร์เซ็นต์ความเป็นผลึก และการวางแผนที่ต้องการของผลึกในเส้นใยสับปะรดเท่ากับร้อยละ 60.82 และ 98.5 ตามลำดับ ความแข็งแรงในการแตกหักโดยเฉลี่ยของเส้นใยไบสับปะรดมีค่าสูง และความหนาแน่นเชิงเส้นต่ำ ดังนั้นจึงสามารถผลิตเป็นเส้นใยที่มีคุณภาพสูงได้ ซึ่งการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการเตรียมและการแปรรูปเส้นใยไบสับปะรดต่อไปได้ จากโครงสร้างตามขวางและตามยาวของเส้นใยไบสับปะรด ภาพตัดขวางของเส้นใยไบสับปะรดเป็นรูปหลายเหลี่ยม ไม่มีโครงสร้างแกนผิว และรูปร่างไม่สม่ำเสมอมากนัก เส้นใยถูกรวมเข้าด้วยกันอย่างแน่นหนาเป็นมัด และจากภาพตามยาวจะเห็นได้ว่าพื้นผิวของเส้นใยมีความเรียบ และมีร่องที่ชัดเจน เพราะว่าเส้นใยถูกอัดแน่นก่อนที่จะคลายออก (ภาพที่ 4.1)

เส้นใยใบสับปะรดถือเป็นเส้นใยสิ่งทอที่ทันสมัย ซึ่งแบ่งชั้นระหว่างปอกับฝ้ายหรือปอ และผ้าป่า โดยมีคุณสมบัติของสิ่งทอทั้งหมด และสามารถผสมกับปอ ฝ้าย ฝ้ายป่า และใยสังเคราะห์อื่น ๆ ดังนั้นเส้นใยใบสับปะรดจึงสามารถยึดตำแหน่งสำคัญของเส้นใยธรรมชาติ ในการเป็นเส้นใยสิ่งทอเกรดเชิงพาณิชย์ที่มีศักยภาพ แต่จำเป็นต้องมีอุปทานที่มั่นใจได้ในอุตสาหกรรมแปรรูปสิ่งทอในปริมาณที่เพียงพอ นอกจากการใช้เส้นใยใบสับปะรดในสิ่งทอทั่วไปแล้ว เส้นใยเหล่านี้ยังมีศักยภาพอย่างมากในการใช้เป็นการพัฒนาวัสดุผสมทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (Dong et al., 2014)

ภาพที่ 4.1 แสดงเส้นใยใบสับปะรดที่ใช้ในการทอเสื้อใบสับปะรด ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

4.2 การประเมินภาพร่าง 3 มิติ จากผู้เชี่ยวชาญ

ทำการสร้างภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากนั้นทำการประเมินเพื่อหาภาพร่าง 3 มิติที่เหมาะสมสำหรับทำกระเป๋าด้านแบบสตรีวัยทำงานจากเสื้อใบสับปะรด กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ (ภาพที่ 4.2) ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

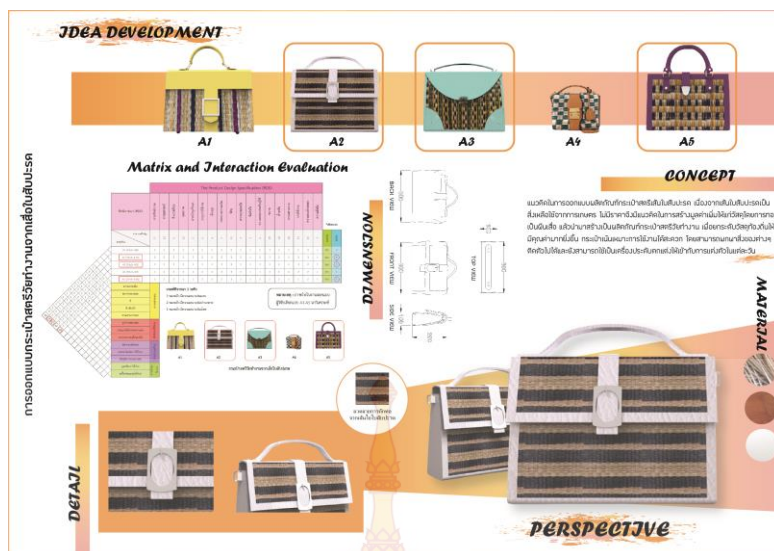
1. ศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตร อินทร์คง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ คณะเทคโนโลยีสื่อสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง สมประจบ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ดร.โสภา หนูแดง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

The Product Design Specification (PDS)																					
ชื่อพิจารณา (PDS)		ประสิทธิภาพ	การก่อสร้าง	สิ่งแวดล้อม	คุณภาพ	การบำรุงรักษา	อายุการใช้งาน	ต้นทุน	กระบวนการผลิต	วัสดุ	ความปลอดภัย	เชิงจิต	ความเหมาะสมกับผู้ใช้	ขนาด	น้ำหนัก	ความสะดวก	การใช้งาน	ความละเอียดลออ	ความยั่งยืน	*เชิงบวก	
ค่าความสำคัญ		17	12	8	12	6	6	4	8	10	3	1	2	15	14	18	11	16	7		
ภาพร่าง																					
A1 (34x2-48)		2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	1	2	3	2	2	2	3	1	363	2
A2 (35x3-175)		3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	1	2	3	2	3	3	3	1	443	5
A3 (31x3-93)		2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	1	2	2	2	2	3	2	1	364	3
A4 (32x1-32)		1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1	1	3	2	1	2	2	1	331	1
A5 (29x4-116)		3	2	2	3	3	2	3	2	3	3	1	2	2	3	3	2	2	1	400	4
ความประณีต		เกณฑ์พิจารณา 3 ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก 2 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย																			
ขนาดเหมาะสม																					
สี																					
ผิวสัมผัส																					
ลวดลายการทอ																					
รูปทรงเหมาะสม		หมายเหตุ : ภาพร่างในงานออกแบบ ผู้วิจัยเลือกแบบ A1-A5 มาวิเคราะห์																			
ประยุกต์เป็นของตกแต่ง																					
สามารถบรรจุสิ่งของได้																					
มีความแข็งแรง																					
ปลอดภัยต่อการใช้งาน																					
วัสดุมีความเหมาะสม		 																			
ดูแลรักษาได้ง่าย																					
แก้ไขซ่อมแซมได้ง่าย																					

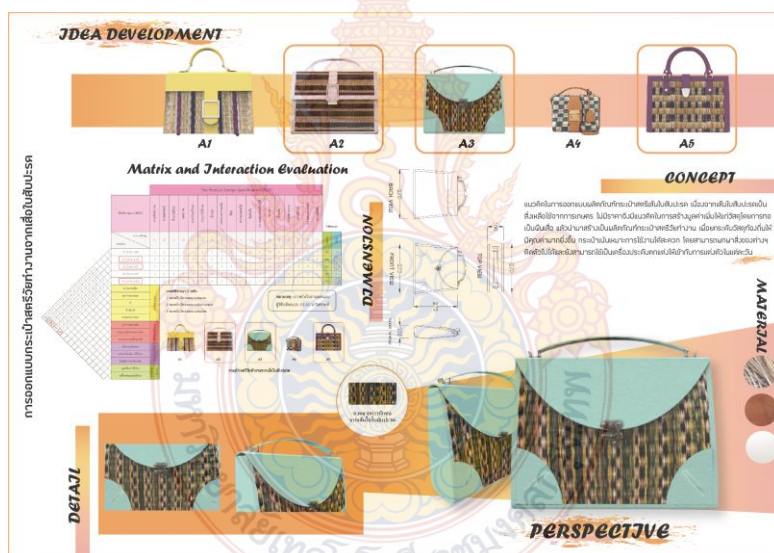
กรมปศุสัตว์ทำงานจากสื่อในแบบปิด

ภาพที่ 4.2 การประเมินภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

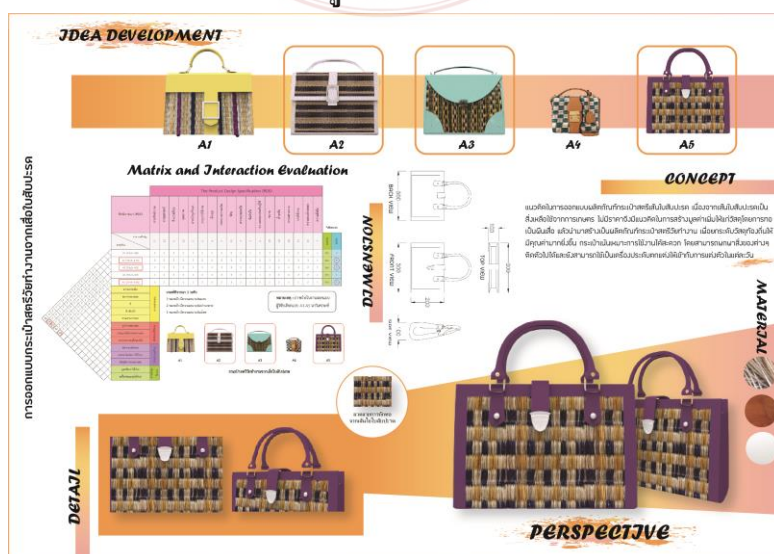
ผลการประเมินภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน รอบแรกได้เลือกรูปแบบ A2, A3 และ A5 และทำการสรุปต้นแบบที่เลือก คือ A2 ในการนำมาสร้างเป็นกระเป๋าด้านแบบสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรด เนื่องจากมีความประณีต มีขนาดที่เหมาะสม สีสวยสมัย ผิวสัมผัสที่ดี มีลวดลายการทอที่สวยงาม มีรูปร่างที่เหมาะสม ใช้ประยุกต์เป็นของตกแต่งได้ดี สามารถบรรจุสิ่งของได้อย่างเหมาะสม มีความแข็งแรงทนทาน มีความปลอดภัยในการใช้งาน วัสดุที่ใช้มีความเหมาะสมร่วมสมัย มีการดูแลรักษาที่ง่าย และสามารถที่จะซ่อมแซมได้ง่าย (ภาพที่ 4.3 และ 4.4)

รูปแบบ A2

รูปแบบ A3

รูปแบบ A5

ภาพที่ 4.3 ภาพร่างรูปแบบกระเป๋า 3 มิติ ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกจากจำนวน 5 รูปแบบ

ภาพที่ 4.4 กระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด จำนวน 5 รูปแบบ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

นำภาพร่าง 3 มิติ รูปแบบ A2 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ได้เลือกไว้มาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ กระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด จากนั้นจะนำผลิตภัณฑ์กระเป๋าต้นแบบไปประเมินความพึงพอใจกับ ผู้บริโภค (ภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด

4.3 การประเมินความพึงพอใจกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรด เพื่อเป็นสินค้าทดแทนชุมชนต้นแบบ

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลวัยทำงานทั้งเพศชายและหญิง จำนวน 324 คน พบว่าเป็นเพศชาย เพศหญิง เท่ากับ 95 คน (29.4%), 229 คน (70.76%) ตามลำดับ มีอายุ ต่ำกว่า 20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60 และมากกว่า 60 ปี เท่ากับ 58 (17.9%), 151 (46.6%), 23 (7.1%), 36 (11.1%), 32 (9.9%) และ 24 (7.4%) คน ตามลำดับ มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ รับจ้างทั่วไป ไม่มีอาชีพ และอื่น ๆ เท่ากับ 177 (54.6%), 38 (11.7%), 56 (17.3%), 7 (2.2%), 33 (10.2%), 3 (0.9%), 6 (1.9%), และ 4 (1.2%) ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า

ปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี เท่ากับ 23 (7.1%), 221 (68.2%) และ 80 (24.7%) ตามลำดับ และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 15000, 15001-25000, 25001-35000, 35001-45000, 45001-65000 บาท และอื่น ๆ เท่ากับ 173 (53.4%), 34 (10.5), 26 (8.0%), 20 (6.2%), 57 (17.6%) และ 14 (4.3%) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ที่สนใจงานออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (n=324)

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ (%)	ร้อยละสะสม
<u>เพศ</u>			
ชาย	95	29.4	29.4
หญิง	229	70.6	99.6
รวม	324	100	100
<u>อายุ</u>			
ต่ำกว่า 20 ปี	58	17.9	17.9
21-30 ปี	151	46.6	64.5
31-40 ปี	23	7.1	71.6
41-50 ปี	36	11.1	82.7
51-60 ปี	32	9.9	92.6
มากกว่า 60 ปี	24	7.4	100.0
รวม	324	100	100
<u>อาชีพ</u>			
นักเรียน/นักศึกษา	177	54.6	54.6
พนักงานเอกชน	38	11.7	66.4
ข้าราชการ	56	17.3	83.6
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	2.2	85.8
ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	33	10.2	96.0
รับจ้างทั่วไป	3	0.9	96.9
ไม่มีอาชีพ	6	1.9	98.8
อื่น ๆ	4	1.2	100.0
รวม	324	100	100

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ที่สนใจงานออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (n=324) ต่อ

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ (%)	ร้อยละสะสม
<u>วุฒิการศึกษา</u>			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	23	7.1	7.1
ปริญญาตรี	221	68.2	75.3
สูงกว่าปริญญาตรี	80	24.7	100.0
รวม	324	100	100
<u>รายได้ต่อเดือน</u>			
ต่ำกว่า 15,000 บาท	173	53.4	53.4
15,001-25,000 บาท	34	10.5	63.9
25,001-35,000 บาท	26	8.0	71.9
35,001-45,000 บาท	20	6.2	78.1
45,001-65,000 บาท	57	17.6	95.7
อื่น ๆ	14	4.3	100.0
รวม	324	100	100

การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า และด้านการบำรุงรักษา โดยใช้แบบสอบถามกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท ดังนี้

ด้านความสวยงามผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อการจัดวางลวดลายเสื้อ สีสันถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื้อ พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีต ละเอียดลวดลายทอของเสื้อใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า รูปแบบกระเป๋ามีความหรูหราภูมิฐาน ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน และการจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามีความเหมาะสม เท่ากับ มาก(4.11±0.741), มาก (4.19±0.750), มาก (4.00±0.804), มาก (4.10±0.844), มาก (4.01±0.836), มาก (4.12±0.761) และ มาก (4.17±0.740) ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ใช้สอยผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อวัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน กะทัดรัดสะดวกแก่การใช้งาน มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน และราคาสมเหตุสมผล เท่ากับ มาก (4.00±0.704), มาก (4.12±0.753), มาก (4.19±0.789), มาก (4.40±0.676), มาก (4.42±0.701), มาก (4.18±0.758) และมาก (3.83±0.902) ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างกระเปาะผู้บริโภคมุ่งมีความพึงพอใจต่อการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่างเหมาะสม เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเปาะ มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน รูปแบบกระเปาะสามารถรองรับน้ำหนักการใช้งานได้ รูปทรงของกระเปาะมีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน รูปแบบกระเปาะสร้างความแตกต่างที่โดดเด่น สามารถใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการพกพา และความปลอดภัยต่อผู้บริโภค เท่ากับ มาก (4.21 ± 0.785), มากที่สุด (4.52 ± 0.702), มาก (4.10 ± 0.727), มาก (4.25 ± 0.761), มาก (4.37 ± 0.708), มาก (4.43 ± 0.767), มาก (3.08 ± 0.802) และมาก (4.49 ± 0.792) ตามลำดับ

ด้านการบำรุงรักษาผู้บริโภคมุ่งมีความพึงพอใจต่อดูแลรักษาง่าย สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้ สามารถซ่อมแซมได้ ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย และมีความคงทนไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน เท่ากับ มาก (3.80 ± 0.810), มาก (3.88 ± 0.794), มาก (3.79 ± 0.837), มาก (4.01 ± 0.794) และมาก (3.98 ± 0.791) ตามลำดับ

ภาพรวมทุกด้านการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเปาะสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเปาะ และด้านการบำรุงรักษา เท่ากับ มาก (4.099 ± 0.632), มาก (4.162 ± 0.590), มาก (4.31 ± 0.650), มาก (3.898 ± 0.687) ตามลำดับ ภาพรวมทุกด้านของความพึงพอใจ เท่ากับ มาก (4.053 ± 0.582) (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเปาะสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเปาะ และด้านการบำรุงรักษา

การประเมินความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ (ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD.)	ระดับ ความพึงพอใจ
<u>ด้านความสวยงาม</u>		
1. การจัดวางลวดลายเสื่อ สื่อถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย	4.11 ± 0.741	มาก
2. ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื่อ	4.19 ± 0.750	มาก
3. พื้นผิวการทอเสื่อมีความประณีต ละเอียดลออ	4.00 ± 0.804	มาก
4. ลายทอของเสื่อใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเปาะมีคุณค่า	4.10 ± 0.844	มาก
5. รูปแบบกระเปาะมีความหรูหรา ภูมิฐาน	4.01 ± 0.836	มาก
6. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน	4.12 ± 0.761	มาก
7. การจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเปาะมีความเหมาะสม	4.17 ± 0.740	มาก

ตารางที่ 4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋ และด้านการบำรุงรักษา (ต่อ)

การประเมินความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ (ค่าเฉลี่ย+SD.)	ระดับ ความพึงพอใจ
<u>ด้านประโยชน์ใช้สอย</u>		
1. วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.00±0.704	มาก
2. กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน	4.12±0.753	มาก
3. มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ	4.19±0.789	มาก
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น	4.40±0.676	มาก
5. ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่	4.42±0.701	มาก
6. สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน	4.18±0.758	มาก
7. ราคาสมเหตุสมผล	3.83±0.902	มาก
<u>ด้านโครงสร้างกระเป๋</u>		
1. มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่างเหมาะสม	4.21±0.785	มาก
2. เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋	4.52±0.702	มากที่สุด
3. มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.10±0.727	มาก
4. รูปแบบกระเป๋สามารถรองรับน้ำหนักการใช้งานได้	4.25±0.761	มาก
5. รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน	4.37±0.708	มาก
6. รูปแบบกระเป๋าส่งความแตกต่างที่โดดเด่น	4.43±0.767	มาก
7. สามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา	3.08±0.802	มาก
8. ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	4.49±0.792	มาก
<u>ด้านการบำรุงรักษา</u>		
1. ดูแลรักษาง่าย	3.80±0.810	มาก
2. สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้	3.88±0.794	มาก
3. สามารถซ่อมแซมได้	3.79±0.837	มาก
4. ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย	4.01±0.794	มาก
5. มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน	3.98±0.791	มาก
<u>ภาพรวมในทุกด้าน</u>		
1. ด้านความสวยงาม	4.099±0.632	มาก
2. ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย	4.162±0.590	มาก
3. ด้านโครงสร้างกระเป๋	4.31±0.650	มาก
4. ด้านการบำรุงรักษา	3.90±0.687	มาก
รวมทุกด้าน	4.053±0.582	มาก

การศึกษาในครั้งนี้เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของเพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า เพศของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋าสตริ้ว (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอายุ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี, 21-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี, 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า อายุของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดลออ และช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีทำงาน) ด้านประโยชน์ใช้สอย (วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน, กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน, มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ และประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่) ด้านโครงสร้างกระเป๋าสตริ้ว (รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคงอยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน) และด้านการบำรุงรักษา (สามารถซ่อมแซมได้) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออายุของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าสตริ้ว ด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรด (n=324)

ความพึงใจของผู้บริโภค	อายุของผู้บริโภค					
	< 20 ปี	21-30ปี	31-40 ปี	41-50ปี	51-60ปี	> 60 ปี
<u>ด้านความสวยงาม</u>						
1. การจัดวางลวดลายเสื้อ สีสันถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย	4.02 ⁿ	4.13 ⁿ	3.96 ⁿ	4.03 ⁿ	4.31 ⁿ	4.21 ⁿ
2. ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื้อ	4.12 ⁿ	4.26 ⁿ	4.13 ⁿ	4.00 ⁿ	4.31 ⁿ	4.08 ⁿ
3. พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดลออ	3.98 ^{กข}	4.04 ^ข	3.61 ⁿ	3.97 ^{กข}	4.09 ^ข	4.13 ^ข
4. ลายทอของเสื้อใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า	3.98 ⁿ	4.19 ⁿ	3.87 ⁿ	3.97 ⁿ	4.13 ⁿ	4.21 ⁿ
5. รูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน	3.95 ⁿ	4.10 ⁿ	3.87 ⁿ	3.89 ⁿ	3.94 ⁿ	4.04 ⁿ
6. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีทำงาน	4.14 ^{กข}	4.17 ^{กข}	3.91 ⁿ	3.94 ^{กข}	4.09 ^{กข}	4.33 ^ข
7. การจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามีความเหมาะสม	4.12 ⁿ	4.24 ⁿ	3.96 ⁿ	4.00 ⁿ	4.22 ⁿ	4.21 ⁿ

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออายุของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าวัยสตรีทำงานจากใบสับปะรด (ต่อ) (n=324)

ความพึงใจของผู้บริโภค	อายุของผู้บริโภค					
	< 20 ปี	21-30ปี	31-40 ปี	41-50ปี	51-60ปี	> 60 ปี
<u>ด้านประโยชน์ใช้สอย</u>						
1. วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.07 ^ข	4.02 ^ข	3.61 ^ก	3.94 ^ข	4.00 ^ข	4.17 ^ข
2. กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน	4.14 ^{ขค}	4.22 ^ค	3.74 ^ก	3.83 ^{กข}	4.28 ^ค	4.08 ^{กข}
3. มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพาย ข้าง คล้องแขนและมีมือ	4.19 ^ก	4.19 ^ก	3.91 ^ก	3.97 ^ก	4.31 ^{กข}	4.58 ^ข
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น	4.22 ^ก	4.39 ^ก	4.52 ^ก	4.42 ^ก	4.56 ^ก	4.50 ^ก
5. ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่	4.24 ^ก	4.38 ^{กข}	4.57 ^{กข}	4.47 ^{กข}	4.56 ^{กข}	4.67 ^ข
6. สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อใช้งาน	4.16 ^ก	4.25 ^ก	4.00 ^ก	4.00 ^ก	4.22 ^ก	4.21 ^ก
7. ราคาสมเหตุสมผล	3.72 ^ก	3.87 ^ก	3.83 ^ก	3.69 ^ก	3.94 ^ก	3.92 ^ก
<u>ด้านโครงสร้างกระเป๋</u>						
1. มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่าง เหมาะสม	4.13 ^ก	4.21 ^ก	3.98 ^ก	4.07 ^ก	4.29 ^ก	4.25 ^ก
2. เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการ นำมาทำกระเป๋	4.19 ^ก	4.21 ^ก	4.18 ^ก	4.06 ^ก	4.30 ^ก	4.06 ^ก
3. มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.21 ^ก	4.09 ^ก	4.10 ^ก	4.15 ^ก	4.11 ^ก	4.12 ^ก
4. รูปแบบกระเป๋สามารถรองรับน้ำหนักการใช้ งานได้	3.99 ^ก	4.16 ^ก	3.85 ^ก	3.91 ^ก	4.18 ^ก	4.20 ^ก
5. รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคง อยู่ตัว เมื่อวางไว้ หรือใช้งาน	4.04 ^{กข}	4.07 ^{กข}	3.81 ^ก	3.84 ^ก	3.99 ^{กข}	4.23 ^ข
6. รูปแบบกระเป๋าส่งความแตกต่างที่โดดเด่น	4.10 ^ก	4.19 ^ก	4.00 ^ก	4.02 ^ก	4.12 ^ก	4.19 ^ก
7. สามารถใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการพกพา	4.11 ^ก	4.15 ^ก	4.13 ^ก	4.12 ^ก	4.17 ^ก	4.19 ^ก
8. ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	4.11 ^ก	4.15 ^ก	4.13 ^ก	4.11 ^ก	4.12 ^ก	4.13 ^ก

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออายุของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าวัยสตรีทำงานจากใบสับปะรด (n= 324) (ต่อ)

ความพึงใจของผู้บริโภค	อายุของผู้บริโภค					
	< 20 ปี	21-30ปี	31-40 ปี	41-50ปี	51-60ปี	> 60 ปี
<u>ด้านการบำรุงรักษา</u>						
1. ดูแลรักษาง่าย	3.83 ^ก	3.83 ^ก	3.91 ^ก	3.67 ^ก	3.88 ^ก	3.54 ^ก
2. สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้	3.97 ^ก	3.94 ^ก	3.87 ^ก	3.61 ^ก	3.94 ^ก	3.67 ^ก
3. สามารถซ่อมแซมได้	3.90 ^ข	3.85 ^{กข}	3.74 ^{กข}	3.44 ^ก	3.84 ^{กข}	3.58 ^{กข}
4. ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย	4.10 ^ก	4.06 ^ก	4.04 ^ก	3.92 ^ก	4.06 ^ก	3.96 ^ก
5. มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน	4.14 ^ก	4.03 ^ก	3.87 ^ก	3.78 ^ก	3.9 ^ก	3.79 ^ก
<u>ภาพรวมในทุกด้าน</u>						
1. ด้านความสวยงาม	4.04 ^ก	4.15 ^ก	3.90 ^ก	3.97 ^ก	4.15 ^ก	4.17 ^ก
2. ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย	4.10 ^ก	4.18 ^ก	4.02 ^ก	4.04 ^ก	4.26 ^ก	4.30 ^ก
3. ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา	4.27 ^ก	4.25 ^ก	4.05 ^ก	4.19 ^ก	4.15 ^ก	4.29 ^ก
4. ด้านการบำรุงรักษา	3.98 ^ก	3.94 ^ก	3.88 ^ก	3.68 ^ก	3.93 ^ก	3.70 ^ก

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ในแนวนอนที่แตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาชีพ ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา พนักงานเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ รับจ้างทั่วไป ไม่มีอาชีพ และอื่น ๆ ในผู้บริโภค จำนวน 324 คน พบว่า อาชีพของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (การจัดวางลวดลายสี สีสันถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย, พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดลออ และรูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน) ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย (กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน, มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ, สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน, ราคาสมเหตุสมผล) ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา (เสื้อมีใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา, รูปแบบกระเป๋าส่งเสริมความแตกต่างที่โดดเด่น และสามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา) และรวมทุกด้าน (ด้านประโยชน์ใช้สอย) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออาชีพของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าวัสดุรีไซเคิลทำงานจากใบสับปะรด (n= 324)

ความพึงใจของผู้บริโภค	อาชีพของผู้บริโภค							
	นักเรียน	เอกชน	ข้าราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจ	รับจ้าง	ไม่มี	อื่น ๆ
<u>ด้านความสวยงาม</u>								
1. การจัดวางลวดลายเสื้อ สีสัน ความเป็นภูมิปัญญาไทย	4.05 ^{กข}	4.21 ^{กข}	4.21 ^{กข}	3.86 ^ก	4.03 ^{กข}	4.67 ^{กข}	4.17 ^{กข}	4.75 ^ข
2. ความเหมาะสมในการนำวัสดุ ท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื้อ	4.20 ^ก	4.26 ^ก	4.13 ^ก	4.14 ^ก	4.06 ^ก	4.67 ^ก	4.17 ^ก	4.75 ^ก
3. พื้นผิวการทอเสื้อมีความ ประณีต ละเอียดลออ	3.99 ^{กข}	4.00 ^{กข}	4.05 ^{กข}	3.29 ^ก	4.00 ^{กข}	4.67 ^ข	4.17 ^{กข}	4.50 ^ข
4. ลายทอของเสื้อใบสับปะรด ส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า	4.12 ^ก	3.92 ^ก	4.11 ^ก	4.00 ^ก	4.03 ^ก	4.33 ^ก	4.33 ^ก	4.75 ^ก
5. รูปแบบกระเป๋ามีความ หรูหรา ภูมิฐาน	4.02 ^{กข}	4.08 ^{กข}	4.04 ^{กข}	4.14 ^{กข}	3.67 ^ก	4.67 ^ข	4.17 ^{กข}	4.50 ^{กข}
6. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดี ให้กับสตรีวัยทำงาน	4.14 ^ก	4.08 ^ก	4.18 ^ก	4.00 ^ก	3.88 ^ก	4.67 ^ก	4.50 ^ก	4.50 ^ก
7. การจัดองค์ประกอบโดยรวมของ กระเป๋ามีความเหมาะสม	4.14 ^ก	4.08 ^ก	4.18 ^ก	4.00 ^ก	3.88 ^ก	4.67 ^ก	4.50 ^ก	4.50 ^ก
<u>ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย</u>								
1. วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อ การใช้งาน	4.04 ^ก	3.82 ^ก	4.09 ^ก	3.71 ^ก	3.88 ^ก	4.33 ^ก	4.00 ^ก	4.00 ^ก
2. กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน	4.16 ^ก	3.97 ^ก	4.16 ^ก	3.57 ^ก	4.06 ^ก	5.00 ^ข	4.33 ^{กข}	4.00 ^ก
3. มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขน มือ	4.15 ^{กขค}	4.05 ^{กข}	4.30 ^{กขค}	3.57 ^ก	4.30 ^{กขค}	5.00 ^ก	4.17 ^{กขค}	4.75 ^{ขค}
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุ ท้องถิ่น	4.31 ^ก	4.34 ^ก	4.57 ^ก	4.57 ^ก	4.42 ^ก	5.00 ^ก	4.83 ^ก	5.00 ^ก
5. ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่	4.30 ^ก	4.39 ^ก	4.64 ^ก	4.43 ^ก	4.52 ^ก	5.00 ^ก	4.67 ^ก	5.00 ^ก
6. สร้างความประทับใจต่อตนเอง และผู้อื่นเมื่อใช้งาน	4.20 ^{กข}	4.08 ^ก	4.23 ^{กข}	4.00 ^ก	3.97 ^ก	5.00 ^ข	4.33 ^{กข}	4.75 ^{กข}
7. ราคาสมเหตุสมผล	3.77 ^ก	3.92 ^ก	3.86 ^ก	3.71 ^ก	3.76 ^ก	5.00 ^ข	4.33 ^{กข}	4.50 ^{กข}

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่ออาชีพของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าวัสดุรีไซเคิลทำงานจากใบสับปะรด (n=324) (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้บริโภค	อาชีพของผู้บริโภค							
	นักเรียน	เอกชน	ข้าราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจ	รับจ้าง	ไม่มี	อื่น ๆ
<u>ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านความสวยงาม</u>								
1. มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุรวมได้อย่างเหมาะสม	4.13 ⁿ	3.00 ⁿ	4.17 ⁿ	3.79 ⁿ	3.82 ⁿ	4.24 ⁿ	4.09 ⁿ	4.10 ⁿ
2. เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการทำกระเป๋าด้านความสวยงาม	4.12 ⁿ	3.94 ⁿ	4.11 ⁿ	3.92 ⁿ	4.01 ⁿ	4.80 ⁿ	4.35 ⁿ	4.03 ⁿ
3. มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.06 ⁿ	4.04 ⁿ	4.17 ⁿ	3.98 ⁿ	4.13 ⁿ	4.16 ⁿ	4.13 ⁿ	4.21 ⁿ
4. รูปแบบกระเป๋าสถาปัตยกรรมรองรับน้ำหนักการใช้งานได้	4.41 ⁿ	4.43 ⁿ	4.51 ⁿ	4.46 ⁿ	4.43 ⁿ	4.89 ⁿ	4.81 ⁿ	4.96 ⁿ
5. รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคงอยู่ตัวเมื่อวางไว้ ใช้งาน	4.31 ⁿ	4.38 ⁿ	4.61 ⁿ	4.41 ⁿ	4.57 ⁿ	4.38 ⁿ	4.68 ⁿ	4.41 ⁿ
6. รูปแบบกระเป๋าสถาปัตยกรรมแตกต่างที่โดดเด่น	4.22 ⁿ	4.07 ⁿ	4.21 ⁿ	4.02 ⁿ	3.99 ⁿ	4.96 ⁿ	4.31 ⁿ	4.73 ⁿ
7. สามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา	3.72 ⁿ	3.82 ⁿ	3.83 ⁿ	3.74 ⁿ	3.74 ⁿ	5.00 ⁿ	4.31 ⁿ	4.52 ⁿ
8. ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	3.82 ⁿ	3.89 ⁿ	3.84 ⁿ	3.83 ⁿ	4.12 ⁿ	4.21 ⁿ	4.29 ⁿ	4.16 ⁿ
<u>ด้านการบำรุงรักษา</u>								
1. ดูแลรักษาง่าย	3.82 ⁿ	3.76 ⁿ	3.71 ⁿ	3.43 ⁿ	3.76 ⁿ	4.33 ⁿ	4.17 ⁿ	4.25 ⁿ
2. สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้	3.94 ⁿ	3.84 ⁿ	3.80 ⁿ	3.86 ⁿ	3.64 ⁿ	4.33 ⁿ	4.17 ⁿ	4.00 ⁿ
3. สามารถซ่อมแซมได้	3.90 ⁿ	3.55 ⁿ	3.71 ⁿ	3.57 ⁿ	3.55 ⁿ	4.33 ⁿ	3.83 ⁿ	3.75 ⁿ
4. ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย	4.07 ⁿ	4.00 ⁿ	3.96 ⁿ	4.00 ⁿ	4.03 ⁿ	4.33 ⁿ	4.00 ⁿ	4.25 ⁿ
5. มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน	4.08 ⁿ	3.74 ⁿ	3.86 ⁿ	4.00 ⁿ	3.88 ⁿ	4.33 ⁿ	3.83 ⁿ	4.25 ⁿ
<u>ภาพรวมในทุกด้าน</u>								
1. ด้านความสวยงาม	4.10 ⁿ	4.09 ⁿ	4.13 ⁿ	3.89 ⁿ	3.96 ⁿ	4.57 ⁿ	4.23 ⁿ	5.57 ⁿ
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.13 ⁿ	4.08 ⁿ	4.26 ⁿ	3.93 ⁿ	4.12 ⁿ	4.90 ⁿ	4.38 ⁿ	4.57 ⁿ
3. ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้านความสวยงาม	3.83 ⁿ	3.78 ⁿ	3.80 ⁿ	3.99 ⁿ	4.18 ⁿ	4.23 ⁿ	4.00 ⁿ	3.74 ⁿ
4. ด้านการบำรุงรักษา	3.96 ⁿ	3.77 ⁿ	3.81 ⁿ	3.77 ⁿ	3.76 ⁿ	4.33 ⁿ	4.00 ⁿ	4.10 ⁿ

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ในแนวนอนที่แตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของวุฒิการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี ในผู้บริโภคน จำนวน 324 คน พบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับประรดทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย (ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่) ด้านการบำรุงรักษา (ดูแลรักษาง่าย, สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้, สามารถซ่อมแซมได้ และมีความคงทนไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน) และรวมทุกด้าน (ด้านการบำรุงรักษา) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวุฒิการศึกษาของผู้บริโภคด้าน ความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า ด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับประรด (n= 324)

ความพึงใจของผู้บริโภค	วุฒิการศึกษาของผู้บริโภค		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
<u>ด้านความสวยงาม</u>			
1. การจัดวางลวดลายเสื้อ สือถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย	4.09 ⁿ	4.10 ⁿ	4.13 ⁿ
2. ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื้อ	4.22 ⁿ	4.21 ⁿ	4.11 ⁿ
3. พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีต ละเอียดลออ	3.96 ⁿ	4.01 ⁿ	4.00 ⁿ
4. ลายทอของเสื้อใบสับประรดส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า	4.22 ⁿ	4.08 ⁿ	4.11 ⁿ
5. รูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน	4.17 ⁿ	4.02 ⁿ	3.95 ⁿ
6. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน	4.30 ⁿ	4.11 ⁿ	4.10 ⁿ
7. การจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามีความเหมาะสม	4.22 ⁿ	4.16 ⁿ	4.18 ⁿ
<u>ด้านประโยชน์ใช้สอย</u>			
1. วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.13 ⁿ	3.98 ⁿ	4.03 ⁿ
2. กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน	4.26 ⁿ	4.11 ⁿ	4.11 ⁿ
3. มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้อง แขนและมือ	4.26 ⁿ	4.15 ⁿ	4.25 ⁿ
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น	4.35 ⁿ	4.34 ⁿ	4.56 ⁿ
5. ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่	4.43 ⁿ	4.33 ⁿ	4.64 ⁿ
6. สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน	4.22 ⁿ	4.18 ⁿ	4.16 ⁿ
7. ราคาสมเหตุสมผล	3.96 ⁿ	3.81 ⁿ	3.86 ⁿ

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวุฒิการศึกษาของผู้บริโภคด้าน ความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้าน การบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าวัยสตรีทำงานจากใบสับปะรด (n=324) (ต่อ)

ความพึงใจของผู้บริโภค	วุฒิการศึกษาของผู้บริโภค		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
<u>ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้าน</u>			
1. มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่างเหมาะสม	4.16 ⁿ	4.12 ⁿ	4.05 ⁿ
2. เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋าด้าน	4.29 ⁿ	4.23 ⁿ	4.06 ⁿ
3. มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.21 ⁿ	4.15 ⁿ	4.10 ⁿ
4. รูปแบบกระเป๋าสถาปัตยกรรมรับน้ำหนักการใช้งานได้	4.28 ⁿ	4.21 ⁿ	4.10 ⁿ
5. รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน	4.23 ⁿ	4.20 ⁿ	4.14 ⁿ
6. รูปแบบกระเป๋าสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น	4.28 ⁿ	4.19 ⁿ	4.12 ⁿ
7. สามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา	4.23 ⁿ	4.20 ⁿ	4.13 ⁿ
8. ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	4.27 ⁿ	4.22 ⁿ	4.15 ⁿ
<u>ด้านการบำรุงรักษาด้าน</u>			
1. ดูแลรักษาง่าย	4.09 ⁿ	3.81 ^{กข}	3.68 ^ข
2. สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้	4.13 ⁿ	3.90 ^{กข}	3.76 ^ข
3. สามารถซ่อมแซมได้	4.09 ⁿ	3.80 ^{กข}	3.66 ^ข
4. ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย	4.22 ⁿ	4.05 ⁿ	3.98 ⁿ
5. มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน	4.17 ⁿ	4.02 ^{กข}	3.81 ^ข
<u>ภาพรวมในทุกด้าน</u>			
1. ด้านความสวยงาม	4.16 ⁿ	4.09 ⁿ	4.08 ⁿ
2. ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย	4.22 ⁿ	4.13 ⁿ	4.23 ⁿ
3. ด้านโครงสร้างกระเป๋าด้าน	4.18 ⁿ	4.21 ⁿ	4.12 ⁿ
4. ด้านการบำรุงรักษาด้าน	4.13 ⁿ	3.91 ^{กข}	3.77 ^ข

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ในแนวนอนที่แตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของรายได้ต่อเดือน ได้แก่ ต่ำกว่า 15,000 บาท, 15,001-25,000 บาท, 25,001-35,000 บาท, 35,001-45,000 บาท, 45,001-65,000 บาท และอื่น ๆ ในผู้บริโภคนจำนวน 324 คน พบว่า รายได้ต่อเดือนของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตางค์ทำงานจากเสื้อใบสับปะรด ทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย (วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน, กะทัดรัดสะดวกแก่การใช้งาน และวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขน) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อรายได้ต่อเดือนของผู้บริโภคด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋า ด้านการบำรุงรักษา และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) ที่มีต่อกระเป๋าสตางค์ทำงานจากใบสับปะรด ($n = 324$)

ความพึงใจของผู้บริโภค	รายได้ต่อเดือนของผู้บริโภค					
	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 -25,000 บาท	25,001 -35,000 บาท	35,001 -45,000 บาท	45,001 -65,000 บาท	อื่น ๆ
<u>ด้านความสวยงาม</u>						
1. การจัดวางลวดลายเสื้อ สื่อถึงความเป็น ภูมิปัญญาไทย	4.04 ⁿ	4.26 ⁿ	4.39 ⁿ	4.10 ⁿ	4.25 ⁿ	4.36 ⁿ
2. ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ ทอผืนเสื้อ	4.17 ⁿ	4.26 ⁿ	4.15 ⁿ	4.25 ⁿ	3.95 ⁿ	4.36 ⁿ
3. พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีต ละเอียดลออ	3.98 ⁿ	4.12 ⁿ	4.04 ⁿ	3.65 ⁿ	4.12 ⁿ	3.93 ⁿ
4. ลายทอของเสื้อใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเป๋า มีคุณค่า	4.09 ⁿ	4.06 ⁿ	4.12 ⁿ	4.05 ⁿ	4.11 ⁿ	4.21 ⁿ
5. รูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน	4.03 ⁿ	4.00 ⁿ	3.96 ⁿ	3.95 ⁿ	3.98 ⁿ	4.14 ⁿ
6. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัย ทำงาน	4.13 ⁿ	4.15 ⁿ	4.15 ⁿ	4.05 ⁿ	4.09 ⁿ	4.21 ⁿ
7. การจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามี ความเหมาะสม	4.18 ⁿ	4.12 ⁿ	4.23 ⁿ	4.05 ⁿ	4.14 ⁿ	4.29 ⁿ

ความพึงใจของผู้บริโภค	รายได้ต่อเดือนของผู้บริโภค					
	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 -25,000 บาท	25,001 -35,000 บาท	35,001 -45,000 บาท	45,001 -65,000 บาท	อื่น ๆ
<u>ด้านประโยชน์ใช้สอย</u>						
1. วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	3.97 ^ก	4.00 ^{กข}	4.08 ^{กจ}	3.85 ^{กฉ}	4.02 ^{กช}	4.36 ^ข
2. กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน	4.13 ^{กข}	4.21 ^{กข}	4.23 ^{กข}	3.85 ^ก	4.04 ^{กข}	4.43 ^ข
3. มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ	4.13 ^{กข}	4.35 ^ข	4.35 ^ข	3.85 ^ก	4.23 ^{กข}	4.43 ^ข
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น	4.29 ^ก	4.62 ^ก	4.58 ^ก	4.40 ^ก	4.55 ^ก	4.57 ^ก
5. ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ใหม่	4.29 ^ก	4.59 ^ก	4.65 ^ก	4.51 ^ก	4.55 ^ก	4.57 ^ก
6. สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อ ใช้งาน	4.16 ^ก	4.32 ^ก	4.23 ^ก	4.09 ^ก	4.10 ^ก	4.43 ^ก
7. ราคาสมเหตุสมผล	3.76 ^ก	4.06 ^ก	4.00 ^ก	3.60 ^ก	3.89 ^ก	4.00 ^ก
<u>ด้านโครงสร้างกระเป๋า</u>						
1. มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่าง เหมาะสม	4.03 ^ก	4.15 ^ก	4.14 ^ก	4.22 ^ก	4.23 ^ก	4.29 ^ก
2. เสื่อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการ นำมาทำกระเป๋า	4.16 ^ก	4.00 ^ก	4.18 ^ก	4.18 ^ก	4.27 ^ก	4.25 ^ก
3. มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน	4.09 ^ก	4.17 ^ก	4.22 ^ก	4.17 ^ก	4.29 ^ก	4.25 ^ก
4. รูปแบบกระเป๋าสามารถรองรับน้ำหนักการใ้ งานได้	4.17 ^ก	4.19 ^ก	4.25 ^ก	4.13 ^ก	4.25 ^ก	4.27 ^ก
5. รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อ วางไว้ หรือใช้งาน	4.06 ^ก	4.16 ^ก	4.29 ^ก	4.21 ^ก	4.29 ^ก	4.28 ^ก
6. รูปแบบกระเป๋าสร้างความแตกต่างโดดเด่น	4.15 ^ก	4.21 ^ก	4.18 ^ก	4.27 ^ก	4.19 ^ก	4.22 ^ก
7. สามารถใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการพกพา	4.18 ^ก	4.22 ^ก	4.15 ^ก	4.21 ^ก	4.26 ^ก	4.29 ^ก
8. ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	4.17 ^ก	4.27 ^ก	4.14 ^ก	4.18 ^ก	4.22 ^ก	4.28 ^ก
<u>ด้านการบำรุงรักษา</u>						
1. ดูแลรักษาง่าย	3.83 ^ก	3.74 ^ก	3.88 ^ก	3.60 ^ก	3.74 ^ก	3.93 ^ก
2. สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้	3.93 ^ก	4.00 ^ก	3.81 ^ก	3.70 ^ก	3.79 ^ก	3.79 ^ก
3. สามารถซ่อมแซมได้	3.88 ^{กข}	3.65 ^{กข}	3.62 ^{กข}	3.50 ^ก	3.72 ^{กข}	4.00 ^ข
4. ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย	4.03 ^ก	4.21 ^ก	4.04 ^ก	3.75 ^ก	4.04 ^ก	4.21 ^ก
5. มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อ นำไปใช้งาน	4.07 ^ก	3.91 ^ก	3.85 ^ก	3.65 ^ก	3.91 ^ก	4.07 ^ก

ความพึงใจของผู้บริโภค	รายได้ต่อเดือนของผู้บริโภค					
	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 -25,000 บาท	25,001 -35,000 บาท	35,001 -45,000 บาท	45,001 -65,000 บาท	อื่น ๆ
ภาพรวมในทุกด้าน						
1. ด้านความสวยงาม	4.08 ⁿ	4.13 ⁿ	4.08 ⁿ	3.97 ⁿ	4.13 ⁿ	4.21 ⁿ
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.10 ⁿ	4.30 ⁿ	4.30 ⁿ	4.05 ⁿ	4.16 ⁿ	4.39 ⁿ
3. ด้านโครงสร้างกระเป๋	4.01 ⁿ	4.06 ⁿ	4.11 ⁿ	4.16 ⁿ	4.00 ⁿ	4.29 ⁿ
4. ด้านการบำรุงรักษา	3.94 ⁿ	3.90 ⁿ	3.83 ⁿ	3.64 ⁿ	3.83 ⁿ	4.00 ⁿ

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ในแนวนอนที่แตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติไคสแควร์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศกับอาชีพ เพศกับระดับการศึกษา มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แต่พบว่า เพศกับอายุ เพศกับรายได้ต่อเดือน อายุกับอาชีพ อายุกับระดับการศึกษา อายุกับรายได้ต่อเดือน อาชีพกับระดับการศึกษา อาชีพกับรายได้ และระดับการศึกษากับรายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ที่มีต่อความพึงพอใจกระเป๋าวิทยสตรีทำงานจากใบสับปะรดต้นแบบ (n=324)

คู่ทดสอบ	สถิติไคสแควร์ทดสอบ
เพศ กับอายุ	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
เพศ กับอาชีพ	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)
เพศ กับระดับการศึกษา	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)
เพศ กับรายได้ต่อเดือน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
อายุ กับอาชีพ	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
อายุ กับระดับการศึกษา	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
อายุ กับรายได้ต่อเดือน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
อาชีพ กับระดับการศึกษา	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
อาชีพ กับรายได้	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
ระดับการศึกษา กับรายได้ต่อเดือน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับประรด พบว่า สอดคล้องกับรายงานการวิจัยผลิตภัณฑ์กระเป๋ากจากผ้าทอโบราณบ้านผาทั้ง จังหวัดอุทัยธานี ของ ชมจันทร์ ดาวเดือน (2558) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ และลวดลายผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริ้ว การวิจัย และพัฒนารูปแบบกระเป๋ากจากผักตบชวาสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษากระเป๋ากจักสานศูนย์ ศิลปชีพบางไทร ของ ปิยวรรณ แสงฤทธิ์ (2555) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ สีตามธรรมชาติของ ผักตบชวา ลวดลาย (ลายแม่บท ลายพัฒนา และลายปัก) การตกแต่งด้วยผ้า ระบาย ลูกปัดไม้ หรือดอกไม้ ประดิษฐ์ การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋ากผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิควิลิธ ของ ศศิธร วิศพันธุ์ (2560) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจด้านรูปทรง มีความเป็นเอกลักษณ์และยังคงคุณค่าของผ้าทอเกาะยอ มีความประณีตสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ป้องกันการเกิด ความเสียหายของสิ่งของได้ และใส่สิ่งของได้ปริมาณมาก การวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋ากจากหญ้าแฝก ของ อมรรรัตน์ อนันต์วราพงษ์ (2560) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจด้านการออกแบบ ด้านความสวยงาม และด้าน ประโยชน์ใช้สอย การวิจัยการพัฒนาแปรรูปผ้ามัดย้อมสีจากมะขามเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋ากของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์กระเป๋ากหนัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ ของ อลิสนา อนันตะอาต (2558) ที่ผู้บริโภคมีความ พึงพอใจด้านลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ และมีจุดเด่นที่น่าสนใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋ากหนัง การวิจัยกระบวนการ และรูปแบบของเสื้อกอกเพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเฟอร์นิเจอร์แนวศิลปะไทยร่วมสมัย ยุวดี ของ พรธรรมาพงศ์ และคณะ (2555) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจด้านการออกแบบที่มีความแตกต่างกัน มีแนวคิดเรื่องแรงบันดาลใจด้านรูปทรงเหมือนกัน ได้รับความบันเทิงจากกลีบดอกบัว จากลายไทย ซึ่งเป็นงานศิลปะที่แสดงถึงความ เป็นเอกลักษณ์ของไทย ที่เป็นมรดกสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ ศิลปินได้รับแรงบันดาลใจและอิทธิพลมาจาก ธรรมชาติ รูปทรงแสดงความรู้สึกถึงความอบอุ่นจากลายเส้นที่มีความโค้ง อ่อนโยน การวิจัยการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากเสื้อกอกและต้นไผ่ในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ ของ พัชรา ปราษฎ์เวทย์ (2562) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าก แฟ้มกล่าวรายงาน และชุดที่รอง จานรองแก้ว พบว่า ทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : กลุ่มอาชีพทอเสื้อกอกในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหนองบัววง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด นครราชสีมา ของ อภิชาติ วาที (2556) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา ผลิตภัณฑ์เสื้อกอกให้เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP และก้าวไปสู่ระดับ 5 ดาว การวิจัยการสร้างมูลค่าเพิ่มแปรรูป เสื้อ กอกเพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านทุ่งสะแบง หมู่ที่ 7 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา ของ สุทธิดา สุพลสิงห์ (2559) ที่ผู้บริโภคมีความต้องการแปรรูปเสื้อกอกเป็นหมวก เพื่อบ่งบอกถึงการเป็นเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ลวดลายเฉพาะถิ่นงานทอเสื้อกอก กลุ่มพจนมรังเสื้อกอกและหัตถกรรม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ของ อัญญาณ์ รอดใส และคณะ (2559) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อ รูปแบบผลิตภัณฑ์จากวัสดุเสื้อกอกโดยใช้ลวดลายเฉพาะถิ่นในระดับมากที่สุด การวิจัยการต่อยอดภูมิปัญญาการ ทอเสื้อกอกโดยการออกแบบและพัฒนาลวดลาย ด้วยรูปทรงเรขาคณิตของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื้อกอกบาง พลวง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ของ ลักษณพร โรจน์พิทักษ์กุล (2557) ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจ

ด้านความทันสมัยของสีและลวดลายสีของลาย ตรงกับความนิยมของคนในยุคปัจจุบัน และลายสามารถพัฒนาปรับปรุงให้มีลักษณะตามแต่ละยุคสมัยที่เปลี่ยนไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

การวิจัยการพัฒนาอุตสาหกรรมเสื้อกบฏบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ชัยนาท ผาสอน และวินิต ชินสุวรรณ (2558) ที่ผู้บริโภคมองมีความพึงพอใจต่อการออกแบบลวดลาย และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การวิจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื้อกบฏของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ของ ผกามาศ มูลวันดี (2560) ที่ผู้บริโภคมองมีความพึงพอใจลวดลายของเสื้อกบฏ ได้แก่ เสื้อกบฏลายขีด ขิดลายหมี่ และลายพันเกลียว และการวิจัยโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ Premium OTOP เสื้อกบฏ จังหวัดมหาสารคาม ของ วิกรม วงษ์สุวรรณ และคณะ (2561) ที่ผู้บริโภคมองมีความพึงพอใจในด้านวัสดุของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 4.23 เป็นอันดับแรก กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความสวยงามของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 4.07 เป็นอันดับที่ 2 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความคิดสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 4.03 เป็นอันดับที่ 3 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 4.00 เป็นอันดับที่ 4 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 3.97 เป็นอันดับที่ 5 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านฟังก์ชันการใช้งานของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 3.93 เป็นอันดับที่ 6 และกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกบฏมีค่าเฉลี่ย 3.67 เป็นอันดับที่ 7

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะงานวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การทดสอบเส้นใยใบสับปะรด

จากการทดสอบความต้านแรงดึงของเส้นใยใบสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวนอย่างละ 20 เส้น พบว่ามีค่าความต้านทานแรงดึง เท่ากับ 1.91, 3.18 และ 5.29 กิโลนิวตันต่อตารางเมตร (N/m^2) ตามลำดับ และการทดสอบความยืดของเส้นใยใบสับปะรดขนาด 0.3, 0.5 และ 0.7 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร จำนวนอย่างละ 20 เส้น พบว่ามีค่าความยืด เท่ากับ 0.59, 0.91 และ 1.33 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

5.1.2 การประเมินภาพร่าง 3 มิติ จากผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินภาพร่าง 3 มิติ จำนวน 5 รูปแบบ จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เลือก รูปแบบ A2, A3 และ A5 ในการนำมาสร้างเป็นกระเป๋าดันแบบสตรีวัยทำงานจากเส้นใยใบสับปะรด เนื่องจากมีความประณีต มีขนาดที่เหมาะสม สีสันสวยงาม ผิวสัมผัสที่ดี มีลวดลายการทอที่สวยงาม มีรูปร่างที่เหมาะสม ใช้ประโยชน์เป็นของตกแต่งได้ดี สามารถบรรจุสิ่งของได้อย่างเหมาะสม มีความแข็งแรงทนทาน มีความปลอดภัยในการใช้งาน วัสดุที่ใช้มีความเหมาะสมสวยงาม มีการดูแลรักษาที่ง่าย และสามารถที่จะซ่อมแซมได้ง่าย จากนั้นนำภาพร่าง 3 มิติ รูปแบบ A2 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ได้เลือกไว้มาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเส้นใยใบสับปะรด จากนั้นจะนำผลิตภัณฑ์กระเป๋าดันแบบไปประเมินความพึงพอใจกับผู้บริโภค

5.1.3 การประเมินความพึงพอใจกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากใบสับปะรด เพื่อเป็นสินค้าหัตถกรรมชุมชนต้นแบบ

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่าเป็นเพศชายและเพศหญิง 95 คน (29.4%) และ 229 คน(70.76%) ตามลำดับ มีอายุ ต่ำกว่า 20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60 และมากกว่า 60 ปี เท่ากับ 58 (17.9%), 151 (46.6%), 23 (7.1%), 36 (11.1%), 32 (9.9%) และ 24 (7.4%) คน ตามลำดับ มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ รับจ้างทั่วไป ไม่มีอาชีพ และอื่น ๆ เท่ากับ 177 (54.6%), 38 (11.7%), 56 (17.3%), 7 (2.2%), 33 (10.2%), 3 (0.9%), 6 (1.9%), และ 4 (1.2%) ตามลำดับ วุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี เท่ากับ 23 คน (7.1%), 221 คน(68.2%) และ 80 คน (24.7%) ตามลำดับ และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 15000, 15001-25000, 25001-35000, 35001-45000, 45001-65000 บาท และอื่น ๆ เท่ากับ 173 (53.4%), 34 (10.5), 26 (8.0%), 20 (6.2%), 57 (17.6%) และ 14 (4.3%) ตามลำดับ

การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านความสวยงาม ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อการจัดวางลวดลายเสื้อ สีสันถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเสื้อ พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดละออลายทอของเสื้อใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า รูปแบบกระเป๋ามีความหรรษาภูมิฐาน ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน และการจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (4.11 ± 0.741), มาก (4.19 ± 0.750), มาก (4.00 ± 0.804), มาก (4.10 ± 0.844), มาก (4.01 ± 0.836), มาก (4.12 ± 0.761) และมาก (4.17 ± 0.740) ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ใช้สอย ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อวัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน กะทัดรัดสะดวกแก่การใช้งาน มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน และราคาสมเหตุสมผล เท่ากับ มาก (4.00 ± 0.704), มาก (4.12 ± 0.753), มาก (4.19 ± 0.789), มาก (4.40 ± 0.676), มาก (4.42 ± 0.701), มาก (4.18 ± 0.758) และมาก (3.83 ± 0.902) ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างกระเป๋ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่างเหมาะสม เสื้อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋ มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน รูปแบบกระเป๋าสถาปัตยกรรมรับน้ำหนักการใช้งานได้ รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน รูปแบบกระเป๋าส่งเสริมความแตกต่างที่โดดเด่น สามารถใช้งานได้สะดวกและง่ายต่อการพกพา และความปลอดภัยต่อผู้บริโภค เท่ากับ มาก (4.21 ± 0.785), มากที่สุด (4.52 ± 0.702), มาก (4.10 ± 0.727), มาก (4.25 ± 0.761), มาก (4.37 ± 0.708), มาก (4.43 ± 0.767), มาก (3.08 ± 0.802) และมาก (4.49 ± 0.792) ตามลำดับ

ด้านการบำรุงรักษา ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อดูแลรักษาง่าย สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้ สามารถซ่อมแซมได้ ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย และมีความคงทนไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน เท่ากับ มาก (3.80 ± 0.810), มาก (3.88 ± 0.794), มาก (3.79 ± 0.837), มาก (4.01 ± 0.794) และมาก (3.98 ± 0.791) ตามลำดับ และ ภาพรวมทุกด้าน การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค จำนวน 324 คน ที่มีต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรด ในด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้างกระเป๋ และด้านการบำรุงรักษา เท่ากับ มาก (4.099 ± 0.632), มาก (4.162 ± 0.590), มาก (4.31 ± 0.650), มาก (3.898 ± 0.687) ตามลำดับ ภาพรวมทุกด้านของความพึงพอใจ เท่ากับ มาก (4.053 ± 0.582)

การศึกษาในครั้งนี้ เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของเพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง ในผู้บริโภค จำนวน 324 คน พบว่า เพศของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (6 ข้อ) ด้านการใช้ประโยชน์ใช้สอย (7 ข้อ) ด้านโครงสร้างกระเป๋ (8 ข้อ) ด้านการบำรุงรักษา (5 ข้อ) และรวมทุกด้าน (4 ด้าน) มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอายุ ได้แก่ ต่ำกว่า 20 ปี, 21-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี, 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า อายุของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดลออ และช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน) ด้านประโยชน์ใช้สอย (วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน, กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน, มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ และประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (รูปทรงของกระเป๋ามีความมั่นคงอยู่ตัว เมื่อวางไว้หรือใช้งาน) และด้านการบำรุงรักษา (สามารถซ่อมแซมได้) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาชีพ ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา พนักงานเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ รับจ้างทั่วไป ไม่มีอาชีพ และอื่น ๆ ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า อาชีพของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรดทั้งในด้านความสวยงาม (การจัดวางลวดลายเสื้อ สื่อถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย, พื้นผิวการทอเสื้อมีความประณีตละเอียดลออ และรูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน) ด้านประโยชน์ใช้สอย (กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งาน, มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขนและมือ, สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน, ราคาสมเหตุสมผล) ด้านโครงสร้างกระเป๋า (เสื้อใบสับปะรดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋า, รูปแบบกระเป๋าส่งเสริมความแตกต่างที่โดดเด่น และสามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา) และรวมทุกด้าน (ด้านประโยชน์ใช้สอย) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของวุฒิการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากเสื้อใบสับปะรดทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย (ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่) ด้านการบำรุงรักษา (ดูแลรักษาง่าย, สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้, สามารถซ่อมแซมได้ และมีความคงทนไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน) และรวมทุกด้าน (ด้านการบำรุงรักษา) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของรายได้ต่อเดือน ได้แก่ ต่ำกว่า 15,000 บาท, 15,001-25,000 บาท, 25,001-35,000 บาท, 35,001-45,000 บาท, 45,001-65,000 บาท และอื่น ๆ ในผู้บริโภคนับจำนวน 324 คน พบว่า รายได้ต่อเดือนของผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าสตริ้วยทำงานจากใบสับปะรดทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย (วัสดุแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน, กะทัดรัดสะดวกแก่การใช้งาน และวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขน) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

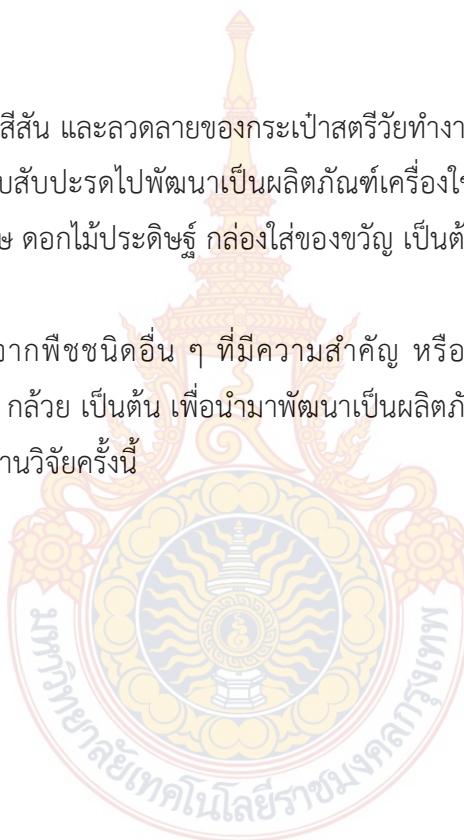
เมื่อใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศกับอาชีพ เพศกับระดับการศึกษา มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) แต่พบว่า เพศกับอายุ เพศกับรายได้ต่อเดือน อายุกับอาชีพ อายุกับระดับการศึกษา อายุกับรายได้ต่อเดือน อาชีพกับระดับการศึกษา อาชีพกับรายได้ และระดับการศึกษากับรายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

5.2 ข้อเสนอแนะงานวิจัย

5.2.1 ควรที่จะมีการพัฒนาสีสน และลวดลายของกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเส้นใยสับปะรดให้ร่วมสมัย

5.2.2 ควรมีการนำเส้นใยสับปะรดไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ และของตกแต่งในครัวเรือน เช่น กรอบรูป สมุดโน้ต การ์ดกระดาษ ดอกไม้ประดิษฐ์ กล่องใส่ของขวัญ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเป็นสินค้าหัตถกรรมชุมชนต่อไปในอนาคต

5.2.3 ควรที่จะนำเส้นใยจากพืชชนิดอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ หรือเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ ผักตบชวา ปอ ป่านสนนารายณ์ กล้วย เป็นต้น เพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีเช่นเดียวกันกับที่มีการพัฒนาเส้นใยสับปะรดในงานวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Anunvrapong, A., Jaroonchon, T., Muongtes, K. and Khongsrichay, N. 2017. Assessment of preference and need of consumers for product of pineapple leaves fiber. **Journal of Asian Regional Association for Home Economics (ARAHE)** 24(1): 7-14.
- Asim, M., Abdan, K., Jawaidd, M., Nasir, M., Dashtizadeh, Z., Ishak, M. R. and Hoque, M. E. 2015. A Review on Pineapple Leaves Fibre and Its Composites. **International Journal of Polymer Science** 2015: Article ID 950567.
- Banik, S., Nag, D. K. and Debnath, S. 2011. Utilization of pineapple leaf agro-waste for extraction of fibre and the residual biomass for vermicomposting. **Indian Journal of Fibre and Textile Research** 36(2): 172-177.
- Boone, H. N., Jr. and Boone, D. A. 2012. Analyzing Likert data. **Journal of Extension** 50(2): Article Number 2TOT2.
- Dong, C. H., Lv, Z., Zhang, L., Shen, H. J., Li, N. N. and Ping Zhu, P. 2014. Structure and characteristics of pineapple leaf fibers obtained from pineapple Leaves. **Advanced Materials Research** 998-999: 316-319.
- James, C. and Perla, R. J. 2007 Ten common misunderstandings, misconceptions, persistent myths and urban legends about Likert scales and Likert response formats and their antidotes. **Journal of Social Sciences** 3(3): 106-116.
- Kvale, S. 1996. **Interviews: An Introduction to Qualitative Research Interviewing**. London: Sage Publications.
- Lopattananon, N., Panawarangkul, K., Sahakaro, K. and Ellis, B. 2006. Performance of pineapple leaf fiber-natural rubber composites: the effect of fiber surface treatments. **Journal of Applied Polymer Science** (102)2: 1974-1984.
- Palys, T. 2008. Purposive sampling. **The Sage Encyclopedia of Qualitative Research Methods**. In: Given, L. M. (Ed.). (Vol. 2). Los Angeles: Sage, pp. 697-698.
- Sinha, M. K. 1982. A review of processing technology for the utilisation of agro-waste fibres. **Agricultural Wastes** 49(6): 461-475.
- Teddie, C. and Yu, F. 2007. Mixed methods sampling: A typology with examples. **Journal of Mixed Methods Research** 77(1): 77-100.
- Verma, J. P. and Abdel-Salam, A. G. 2019. **Testing Statistical Assumptions in Research**. Wiley, New York.

- ชมจันทร์ ดาวเดือน. 2558. การพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าทอโบราณบ้านผาทั้ง จังหวัดอุทัยธานี. **วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร** 69(1): 121-133.
- ชัยนาท ผาสอน และวินิต ชินสุวรรณ. 2558. การพัฒนาอุตสาหกรรมเสื้อกักบ้านแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. **การประชุมวิชาการทางธุรกิจและวัฒนธรรมทางการจัดการระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี 2558**. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยวรรณ แสงฤทธิ์. 2555. การศึกษาและพัฒนาารูปแบบกระเป๋าสตรีจากผักตบชวาสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษากระเป๋าสตรีจากสวนศิลป์ปายบางไพร. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมการออกแบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสิทธิ์ สอิดร่ำ. มปป. **เลือก**. เอกสารอัดสำเนา. แผนกอุตสาหกรรมในครอบครัว กองส่งเสริมอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม.
- ผกามาศ มูลวันดี. 2560. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอเสื้อกักของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์** 12(1): 8-16.
- พัชรา ปราชญ์เวทย์, ญาณิศา ศรีบุญเรือง, พัฒนพงษ์ โพธิ์ปัสสา และจินทนา จินดาพันธ์. 2562. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื้อกักและต้นไผ่ในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ. **วารสารวิชาการ** 13(1): 94-103.
- ยุวดี พรธรรมาพงศ์, อาณัฐ ศิริพิชญ์ตระกูล, มยุรี เรืองสมบัติ และดร.ณรัตน์ พิภูลทอง. 2555. **ศึกษากระบวนการและรูปแบบของเสื้อกักเพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเฟอร์นิเจอร์แนวศิลปะไทยร่วมสมัย**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- รจนา จันทราสา, กนิษฐา เรืองวรรณศักดิ์ ดี และภาณุ พัฒนปณิธิพงศ์. 2553. **การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รศดา เวชฎาพันธ์ และสุมาลี สันติพลวุฒิ. 2556. การผลิตกระเป๋าผสมหนัง. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล. 2557. **การต่อยอดภูมิปัญญาการทอเสื้อกักโดยการออกแบบและพัฒนาตลาดด้วยรูปทรงเรขาคณิตของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื้อกักบางพลวง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี**. งานประชุมวิชาการระดับชาติ การบูรณาการงานวิจัยไทยเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมอาเซียน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 3 หน้า 1-11.
- วรภรณ์ เทียนเงิน. 2556. ปรับโฉมเสื้อกักสู่ตลาดอาเซียน. **โพสต์ทูเดย์**. วันศุกร์ที่ 2 สิงหาคม 2556 ปีที่ 11 ฉบับที่ 3,830 หน้า B12 (ล่างขวา).
- วิกรม วงษ์สุวรรณ, พลเดช เขาวรัตน์, ชัญญา ทองสวัสดิ์, วิชนาถ ทิวะสิงห์, จิตติรัตน์ นิมิตรบรรณสาร และภิเชษฐ ตีคดี. 2561. **โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ Premium OTOP เสื้อกักจังหวัดมหาสารคาม**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ. 2532. **เครื่องจักสานในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

ศศิธร วิศพันธุ์. 2560. การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าทอเกาะยอโดยใช้เทคนิคควิลท์. วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 8(2): 1-9.

สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ. (2550). **การศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เสาวลักษณ์ คงกาญจฉาย, กฤตพร ชูแสง, สุวดี ประดับ และมานิตย์ แก้ววงษ์ศิริ. 2556. **การแปรรูปผ้าขาวม้า เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าเพื่อจำหน่ายเป็นสินค้า OTOP**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

เสาวลักษณ์ เนตรมณี, ศรีกาญจนา จตุพัฒน์วิโรตม, สุภา จุฬคุปต์ และรัตนพล มงคลรัตนาสีหิ. 2556. การ พัฒนากระเป๋าสตรีจากเศษผ้าเดนิมที่เหลือจากการตัดในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย. รายงาน วิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุทธิดา สุลสิงห์. 2559. **การสร้างมูลค่าเพิ่มแปรรูปเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านทุ่งสะแบง หมู่ที่ 7 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏนครราชสีมา.

สิริลักษณ์ พิชัยณรงค์, นงนุช สอนโพธิ์ และปรีญา ชันษา. 2559. แนวทางการพัฒนาบุคลากรของกลุ่มทอเสื่อ กกบ้านดอนแดง อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 11(1): 170-185.

อัจฉราพร ไสละสุต. 2539. **ความรู้เรื่องผ้า**. สร้างสรรค์-วิชาการ: กรุงเทพฯ.

อภิชาติ วาที. 2556. **การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : กลุ่มอาชีพทอเสื่อกกในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหนองบัววง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด นครราชสีมา**. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล. หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 5 ปี 2556 สถาบันการ ต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.

อภิชัย จันทรวัดนามนิช. 2553. **การผลิตและการตลาดของกลุ่มศูนย์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษจากใบ สับปะรด บ้านหนองตาแต้ม อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. รายงานฉบับสมบูรณ์การ ค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

อมรรัตน์ อนันต์วรพงษ์, พีรพงษ์ หนูแดง, ณิชชา พิมพ์ทองกลาง และสุนันท์ ทวนขุนทด. 2560. การพัฒนา ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากหญ้าแฝก. การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9. วันที่ 8 สิงหาคม 2560 ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี.

อรัญ วานิชกร. 2559. **หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

อลิสณา อนันต์สะอาด. 2558. **การพัฒนาแปรรูปผ้ามัดย้อมสีจากมะขามเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋า ของ กลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สาขา ศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

อัษฎางค์ รอตโรสง, ทรงวุฒิ เอกอุตม์วงศ์ และอุดมศักดิ์ สาริบุตร. 2559. การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์
ลดลายเฉพาะถิ่นงานทอเสื่อกก กลุ่มพนมรุ้งเสื่อกกและหัตถกรรม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัด
บุรีรัมย์. วารสารวิชาการศิลปสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 7(2): 159-169.

ภาคผนวก

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ มีความประสงค์ที่จะสอบถามความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเสื่อใบสับปะรด เป็นคำถามในรูปแบบของมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะ (ปลายเปิด)

โดยค่าระดับคะแนนประเมินความพึงพอใจ 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ข้อที่ 1 เพศ

() ชาย

() หญิง

ข้อที่ 2 อายุ

() ต่ำกว่า 20 ปี

() 21-30 ปี

() 31-40 ปี

() 41-50 ปี

() 51-60 ปี

() มากกว่า 60 ปี

ข้อที่ 3 อาชีพ

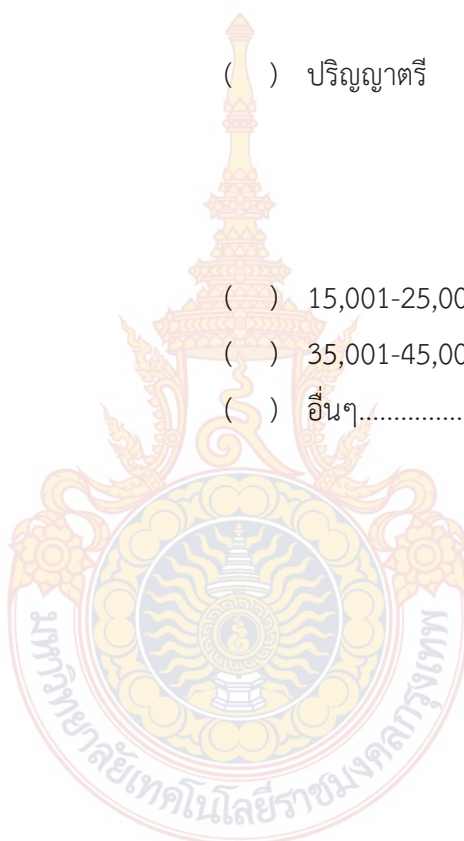
☐ นักเรียน/นักศึกษา	☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ ข้าราชการ	☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ ไม่มีอาชีพ	☐ อื่นๆ.....

ข้อที่ 4 การศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

ข้อที่ 5 รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ 15,001-25,000 บาท
☐ 25,001-35,000 บาท	☐ 35,001-45,000 บาท
☐ มากกว่า 45,001 บาท	☐ อื่นๆ.....

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบกระเป๋าสตรีวัยทำงานจากเส้นใบสับปะรด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านความสวยงาม	รูปแบบกระเป๋าจากเส้นใบสับปะรดมีความเหมาะสม					
						
	การจัดวางลวดลายเส้น สีสันถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย					
	ความเหมาะสมในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ทอผืนเส้น					
	พื้นผิวการทอเส้นมีความประณีต ละเอียดลออ					
	ลายทอของเส้นใบสับปะรดส่งเสริมให้กระเป๋ามีคุณค่า					
	รูปแบบกระเป๋ามีความหรูหรา ภูมิฐาน					
	ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับสตรีวัยทำงาน					
ด้านประโยชน์ใช้สอย	การจัดองค์ประกอบโดยรวมของกระเป๋ามีความเหมาะสม					
	ส่งเสริมอัตลักษณ์ที่ดีของสตรีวัยทำงาน					
	ขนาดกระเป๋าเหมาะสมต่อการนำไปใช้งานจริง					
	สามารถบรรจุสิ่งของได้มาก					
	มีความเหมาะสมในการใช้งานในชีวิตประจำวัน					
	มีวิธีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น สะพายข้าง คล้องแขน และถือ					
	ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสามารถนำไปเป็นของที่ระลึกได้					
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุท้องถิ่น					
	ประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่					
	สร้างความประทับใจต่อตนเองและผู้อื่นเมื่อใช้งาน					

ประเด็นคำถาม	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านโครงสร้าง ของกระเป๋	มีการจัดวางวัสดุหลักและวัสดุร่วมได้อย่างเหมาะสม					
	สื่อบุสัประดมีความเหมาะสมในการนำมาทำกระเป๋					
	มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน					
	รูปแบบกระเป๋สามารถรองรับน้ำหนักการใช้งานได้					
	รูปทรงของกระเป๋มีความมั่นคง อยู่ตัวเมื่อวางไว้หรือใช้งาน					
	รูปแบบกระเป๋สร้างความแตกต่างที่โดดเด่น					
	สามารถใช้งานได้สะดวก และง่ายต่อการพกพา					
	มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค					
ด้านการ บำรุงรักษา	ดูแลรักษาง่าย					
	สามารถเช็ดล้าง ทำความสะอาดได้					
	สามารถซ่อมแซมได้					
	ไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย					
	มีความคงทน ไม่เปลี่ยนสีหรือขาดง่ายเมื่อนำไปใช้งาน					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือ